Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

5.1.2,e
5.1.2,e

Datum	17 februari 2023
Behandeld door	woocoordinatie.sdnw@amsterdam.nl
Bijlage(n)	- Relevante wetsartikelen uit Wet open overheid - 7 documenten
Onderwerp	Beslissing op uw Woo-verzoek van 18 januari 2023 inzake correspondentie procedure tot aanwijzing en afwijzing gemeentenmonument 5.1.2,e

Geachte heer De Graaf,

In uw e-mail van 18 januari 2023, heeft u de gemeente Amsterdam verzocht om openbaarmaking van alle stukken en correspondentie inzake de procedure tot aanwijzing en afwijzing gemeentemonument 5.1.2,e

Wettelijk kader
Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Wet open overheid (hierna: Woo). De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in bijlage 1 bij deze brief.

Inventarisatie documenten
Op basis van uw verzoek zijn op dit moment in totaal 7 documenten aangedragen die als bijlage bij dit besluit zijn gevoegd.

Besluit
Ik heb besloten een deel van de door u gevraagde informatie openbaar te maken. In de documenten wordt aan de hand van een code duidelijk gemaakt op welke grond de informatie is geweigerd. Onder het kopje 'Overwegingen' licht ik dit nader toe. Eventuele inventarislijst maakt integraal onderdeel uit van het besluit.

Overwegingen
Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1 van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die

de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder.

De toetsing aan de uitzonderingsgronden verloopt als volgt. Eerst kijk ik of een van de uitzonderingsgronden speelt. Dat doe ik meestal per alinea, soms per (onderdeel van een) zin. Vervolgens kijk ik wat voor soort uitzonderingsgrond het is. Als het een absolute uitzonderingsgrond is, mag ik de informatie niet verstrekken. Als het een relatieve uitzonderingsgrond is, moet ik een afweging maken tussen het algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat de uitzonderingsgrond beschermt. Daarbij weegt het belang van openbaarheid zwaar. Als ik informatie weiger, moet ik goed motiveren waarom ik dat doe. Dat geldt nog sterker als de informatie ouder dan vijf jaar is.

Wanneer het gaat om informatie waar belangen van anderen bij betrokken zijn, moet ik hen de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen. Dit betekent dat zij hun mening hebben kunnen geven over of de informatie wel of niet openbaar gemaakt moet worden. Het is uiteindelijk aan mij om te beslissen of ik de informatie openbaar maak.

Op de documenten heb ik opgenomen welke uitzonderingsgronden van toepassing zijn.

Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer
Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Op de documenten, waarbij 5.1.2.e staat vermeld, staan persoonsgegevens, zoals namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk.

Voor zover het de namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om, openbaarmaking op grond van de Woo. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

Wijze van openbaarmaking
De documenten die met dit besluit gedeeltelijk openbaar worden gemaakt treft u bij dit besluit in kopie aan.

Publicatie op website
De stukken die met dit besluit voor eenieder openbaar worden, worden gepubliceerd op de website van het Stadsarchief van de gemeente Amsterdam: https://archief.amsterdam/.

Namens het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

5.1.2.e

Mevrouw E.J.M. Plasmeijer
Stadsdeelsecretaris stadsdeel Nieuw-West
Gemeente Amsterdam

5.1.2.e

Niet mee eens?

Bezwaar
Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit bezwaar maken. Als datum van uw bezwaar geldt de poststempel op uw bezwaarschrift.

Stuur uw bezwaarschrift naar:
Gemeente Amsterdam
T.a.v. Juridisch Bureau
Postbus 483
1000 AL AMSTERDAM

Vermeld in uw bezwaarschrift altijd:
- uw naam, adres en telefoonnummer
- de datum waarop u het bezwaarschrift schrijft en uw handtekening
- het besluit waartegen u bezwaar maakt, met datum en kenmerk van het besluit
- waarom u bezwaar maakt.

Na ontvangst informeert de gemeente u over de manier waarop zij uw bezwaarschrift gaat behandelen.
U kunt ook online bezwaar maken via www.amsterdam.nl/bezwaar/jb .

Schorsende werking
Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking.
Dat wil zeggen: het besluit waartegen u bezwaar maakt, blijft geldig totdat over uw bezwaar is beslist.

Spoed? Voorlopige voorziening
Bij grote spoed kunt u (tegen kosten) een zogeheten voorlopige voorziening aanvragen. Dat is een spoedprocedure waarmee het genomen besluit tijdelijk kan worden ingetrokken en/of andere maatregelen kunnen worden getroffen. Een voorlopige voorziening vraagt u aan bij:
de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Amsterdam
Afdeling Publiekrecht - teams bestuursrecht
Postbus 75850
1070 AW AMSTERDAM

Dat kan ook via http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht. Daarvoor hebt u een DigiD nodig. Op deze site vindt u ook meer informatie.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Woo

Artikel 1.1 Recht op toegang

Eenieder heeft recht op toegang tot publieke informatie zonder daartoe een belang te hoeven stellen, behoudens bij deze wet gestelde beperkingen.

Artikel 2.1 Begripsbepalingen

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

document:
een door een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, opgemaakt of ontvangen schriftelijk stuk of ander geheel van vastgelegde gegevens dat naar zijn aard verband houdt met de publieke taak van dat orgaan, die persoon of dat college;

milieu-informatie:
hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;

Onze Minister:
Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

publieke informatie:
informatie neergelegd in documenten die berusten bij een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, of informatie die krachtens artikel 2.3 door een bestuursorgaan kan worden gevorderd.

Artikel 4.1 Verzoek

1. Eenieder kan een verzoek om publieke informatie richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf. In het laatste geval beslist het verantwoordelijke bestuursorgaan op het verzoek.
2. Een verzoek kan mondeling of schriftelijk worden ingediend en kan elektronisch worden verzonden op de door het bestuursorgaan aangegeven wijze.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de aangelegenheid of het daarop betrekking hebbende document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
5. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan binnen twee weken na ontvangst van het verzoek de verzoeker om het verzoek te preciseren en is het de verzoeker daarbij behulpzaam.
6. Het bestuursorgaan kan besluiten een verzoek niet te behandelen, indien de verzoeker niet meewerkt aan een verzoek tot precisering als bedoeld het vijfde lid. In afwijking van artikel 4:5, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt het besluit om het verzoek niet te behandelen aan de verzoeker bekendgemaakt binnen twee weken nadat het verzoek is gepreciseerd of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
7. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in hfdstuk 5.

5.1 Uitzonderingen

1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;

d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de betrokkene uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven voor de openbaarmaking van deze persoonsgegevens of deze persoonsgegevens kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;
e. nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt.
2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;
c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
d. de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;
g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;
i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.
3. Indien een verzoek tot openbaarmaking op een van de in het tweede lid genoemde gronden wordt afgewezen, bevat het besluit hiervoor een uitdrukkelijke motivering.
4. Openbaarmaking kan tijdelijk achterwege blijven, indien het belang van de geadresseerde van de informatie om als eerste kennis te nemen van de informatie dit kennelijk vereist. Het bestuursorgaan doet mededeling aan de verzoeker van de termijn waarbinnen de openbaarmaking alsnog zal geschieden.
5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.
6. Het openbaar maken van informatie blijft in afwijking van het eerste lid, onderdeel c, in geval van milieu-informatie eveneens achterwege voor zover daardoor het in het eerste lid, onderdeel c, genoemde belang ernstig geschaad wordt en het algemeen belang van openbaarheid van informatie niet opweegt tegen deze schade.
7. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 5.2 Persoonlijke beleidsopvattingen

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.
2. Het bestuursorgaan kan over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Onverminderd het eerste en tweede lid wordt uit documenten opgesteld ten behoeve van formele bestuurlijke besluitvorming door een minister, een commissaris van de Koning, Gedeputeerde Staten, een gedeputeerde, het college van burgemeester en wethouders, een burgemeester en een wethouder, informatie verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen in niet tot personen herleidbare vorm, tenzij het kunnen voeren van intern beraad onevenredig wordt geschaad.

4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Herengracht 482
1017 CB Amsterdam

Postbus 10718
1001 ES Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl/erfgoed

Retouradres: Postbus 10718, 1001 ES Amsterdam

Dagelijks Bestuur stadsdeel Nieuw-West
t.a.v. 5.1.2.e
Per mail: 5.1.2.e @amsterdam.nl

Datum 15-09-2021
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Behandeld door 5.1.2.e en Archeologie, 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e @amsterdam.nl
Kopie aan
Bijlage 1

Onderwerp Verkenning dubbel woonhuis aan de 5.1.2.e en bijbehorende schuur aan de 5.1.2.e

Geachte 5.1.2.e

Het dagelijks bestuur van Nieuw-West heeft op 26 mei 2020 verzocht om verkenningen op te stellen voor 40 potentiële monumenten, waaronder een dubbel woonhuis gelegen aan de 5.1.2.e - 5.1.2.e De verkenning inclusief foto's treft u bijgaand aan (bijlage 1).

MenA geeft in deze verkenning aan dat er sprake is van architectonische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarden; daarnaast is intussen sprake van enige zeldzaamheidswaarde. Verder is er sprake van ensemblewaarde in de relatie tussen het rechter woonhuis en de schuur als gelijktijdig ontworpen, vaste onderdelen van een traditionele groentekwekerij.

MenA stelt het dagelijks bestuur van Nieuw-West voor om advies te vragen aan de subcommissie Aanwijzing Monumenten van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
5.1.2.e

Commissie
Ruimtelijke Kwaliteit

Bezoekadres
Weesperplein 8
Amsterdam

Postbus 1409
1000 BK Amsterdam
5.1.2.e@amsterdam.nl
www.crk.amsterdam.nl

Commisse Aanwijzing Monumenten

Onderwerp	Adviesaanvraag aanwijzing 5.1.2.e
Vergaderdatum	27 september 2021
Commissie	5.1.2.e), 5.1.2.e (architectuurhistoricus), 5.1.2.e (architectuur- en bouwhistoricus), 5.1.2.e (bouwhistoricus)
Secretarissen	5.1.2.e 5.1.2.e
Adviseur(s)	5.1.2.e (Monumenten en Archeologie)

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur van Stadsdeel Nieuw West,

U heeft de subcommissie Aanwijzing Monumenten van de CRK gevraagd advies uit te brengen over de aanwijzing van de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan 5.1.2.e als gemeentelijk monument. De commissie hanteert bij de advisering de selectiecriteria voor monumenten en beschermde stads- en dorpsgezichten, zoals vastgesteld in de Erfgoedverordening. Zij beoordeelt of dit ensemble voor Amsterdam van belang is vanwege de stedenbouwkundige, architectonische en/of cultuurhistorische waarde. Daarnaast wordt beoordeeld in hoeverre het een gaaf en/of zeldzaam voorbeeld is voor een bepaalde periode of van een bepaald (gebouw)type.

De commissie adviseert u 5.1.2.e gebouwd in 1930 naar ontwerp architect L.Th.F Peters, niet aan te wijzen als gemeentelijk monument. Cultuurhistorisch is de combinatie van woning met spoelschuur voor de geschiedenis van het gebruik van dit gebied van waarde, maar door de verbouwing van de spoelschuur tot woonhuis en de gewijzigde stedenbouwkundige context is dit niet meer als zodanig afleesbaar. Hoewel het ontwerp architectonisch verzorgd is, heeft het dubbele woonhuis met spoelschuur geen bijzondere architectonische meerwaarde.

Stedenbouwkundige waarde
De villa is onderdeel van de lintbebouwing aan de Sloterweg, al eeuwen een belangrijke uitvalsweg en verbinding tussen Amsterdam en Sloten. Hoewel de bebouwing langs het lint oorspronkelijk voornamelijk een agrarische functie had, werden er vanaf het begin van de 20ste eeuw steeds meer

vrijstaande woonhuizen en villa's aan gebouwd. In de jaren '50 werd het gebied ten noorden van de Sloterweg ingericht voor tuinbouw. De oorspronkelijke langgerekte slotenverkaveling is inmiddels door de in de jaren '80 aangelegde woonwijk Nieuw Sloten verdwenen. De panden hebben enige stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de oorspronkelijke lintbebouwing.

Architectonische en cultuurhistorische waarde
Het dubbele woonhuis werd in 1929-1930 gebouwd naar ontwerp van architect Lau Peters voor de groentehandelaar 5.1,2,e Deze telg uit een familie van groentekwekers had oorspronkelijk een onderneming aan de Slatuinenweg in de Baarsjes. Dreigende onteigening in verband met de stadsuitbreiding, zorgde ervoor dat hij zijn woning en onderneming voortzette op een langgerekt door sloten omringd kavel aan de noordzijde van de Sloterweg.
Achter het woonhuis, direct aan de sloot staat nog de gelijktijdig ontworpen spoelschuur, waar groente met slootwater werd schoongespoeld voordat het door middel van een tuindersvlet naar de markt bij de Marnixstraat werd vervoerd.
Het dubbele woonhuis met kelder, verhoogde begane grond, verdieping en zolder onder een schilddak is gebouwd in verstrakte Amsterdamse Schoolstijl. Voor de gemetselde spoelschuur van een verdieping en zolder onder een mansardekap is duidelijk gekozen voor een functionele vormgeving.
Zowel het ontwerp van het dubbele woonhuis als de spoelschuur zijn architectonisch sober, maar verzorgd. Architectonisch heeft het geheel geen bijzondere meerwaarde, die een bescherming als gemeentelijk monument zou rechtvaardigen. De aanwezigheid van de spoelschuur heeft cultuurhistorisch waarde voor dit gebied , als herinnering aan het gebruik als groentekwekerij. Door de veranderde stedenbouwkundige omgeving en verbouwing tot woonhuis is dit aspect niet meer als zodanig afleesbaar.

Amsterdam, 1 november 2021

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

5.1,2,e

5.1,2,e 5.1,2,e

Cc Monumenten en Archeologie

Bezoekadres
Plein '40 -'45 nr. 1
1064 SW Amsterdam

Postbus 2003
1000 CA Amsterdam
Telefoon 14020
amsterdam.nl

Retouradres Postbus 2003, 1000 CA Amsterdam

5.1.2,e
5.1.2,e
5.1.2,e Amsterdam

Datum 23 november 2021
Ons kenmerk
Behandeld door 5.1.2,e 5.1.2,e 5.1.2,e 5.1.2,e @amsterdam.nl
Onderwerp besluit niet starten procedure monumentenaanwijzing 5.1.2,e 5.1.2,e
5.1.2,e

Geachte 5.1.2,e

Het dagelijks bestuur van Nieuw-West heeft op 12 mei 2020 de afdeling Monumenten en Archeologie van de gemeente Amsterdam (MenA) verzocht om verkenningen op te stellen voor 40 potentiële gemeentelijke monumenten, waaronder voor de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan de 5.1.2,e

Naar aanleiding van dit verzoek heeft Monumenten en Archeologie (MenA) bijgaande verkenning van dit complex opgesteld. Naar aanleiding ervan concludeert MenA dat dit ensemble architectonische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde bezit (bijlage 1 en 2).

De Subcommissie Aanwijzing Monumenten van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) heeft negatief geadviseerd over de aanwijzing tot gemeentelijk monument aan het dagelijks bestuur vanwege het gebrek aan gaafheid (bijlage 3). Het dagelijks bestuur volgt dit advies. Dit betekent dat de procedure niet zal worden gestart en het complex dus niet zal worden aangewezen als gemeentelijk monument.

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West besluit:

De aanwijzingsprocedure tot gemeentelijk monument van de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan 5.1.2,e 5.1.2,e 5.1.2,e kadastraal bekend als STN02 E 08816 G 0000 en STN02 E 03984 G 0000 en, niet te starten.

Iedere belanghebbende bij dit besluit kan, op grond van artikel 7:1 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het dagelijks bestuur, te richten aan:

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West
Afdeling Juridische Zaken
President 5.1.2.e
5.1.2.e Amsterdam

Een bezwaarschrift schorst niet de werking van het besluit.

Als onverwijlde spoed dat vereist, kan na indiening van een bezwaarschrift bovendien een voorlopige voorziening worden gevraagd aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Amsterdam, Postbus 75850, 1070 AW Amsterdam, onder vermelding van naam, adres, motivering en handtekening.

Ik vertrouw erop u, met toezending van dit besluit en bijbehorende stukken, voldoende geïnformeerd te hebben.

Mocht u vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e @amsterdam.nl

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,
namens hen,
het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West,

5.1.2.e

mevrouw E.J.M. Plasmeijer,
Stadsdeelsecretaris

5.1.2.e

de heer E. Unver,
Voorzitter

Bijlage 1: Verkenning van MenA d.d. 13 september 2021
Bijlage 2 Begeleidende brief van MenA d.d. 15 september 2021
Bijlage 3: Advies CRK d.d. 27 september 2021

Gemeente Amsterdam

Verkenning van 5.1.2,e
Datum beschrijving: 13 september 2021
Auteur: 5.1.2,e
Bezoekdatum: n.v.t.

Architect: L.Th.F. Peters
Ontwerpjaar: 1929
Bouwjaar: 1929-1930
Ordewaardering: orde 1 (nog niet vastgesteld)

Opmerking[en]
Deze quickscan is gemaakt door Monumenten en Archeologie op verzoek van Stadsdeel Nieuw-West (d.d. 26 mei 2020). Dit in het kader van de procedure tot aanwijzing van de panden tot gemeentelijk monument. Als gevolg van de coronamaatregelen van de gemeente konden de panden niet worden bezocht.

Stedenbouwkundige context
Aangelegd op een veendijk die de noordelijk gelegen Sloterpolder scheidt van de zuidelijk gelegen Riekerpolder, is de Sloterweg al eeuwen de verbinding tussen Amsterdam en het dorp Sloten. Lange tijd was deze tevens de belangrijkste uitvalsweg vanuit Amsterdam naar het westen. Als onderdeel van de Heilige Weg naar de Kapel ter Heilige Stede in de Kalverstraat, waar in 1345 het Mirakel van Amsterdam had plaatsgevonden, was de Sloterweg bovendien een belangrijke pelgrimsroute. Al in de zeventiende eeuw was er tussen de Schinkel en het dorp Sloten sprake van een aaneenschakeling van boerderijen langs de Sloterweg, vrijwel uitsluitend aan de noordzijde. Ook waren hier diverse buitenplaatsen, die in de negentiende eeuw zonder uitzondering zijn verdwenen.
In 1815, toen de staat van de weg te wensen overliet, besloot een aantal voor het onderhoud verantwoordelijke lokale landeigenaren het tolrecht aan te vragen om daarmee de kosten te dekken. In 1818 werd de Sloterweg bestraat en in 1847 werden aan beide zijden bomen geplant. De tolheffing bleef bestaan tot de annexatie van de gemeente Sloten door Amsterdam in 1921.
Al voor de Tweede Wereldoorlog verschenen tussen de agrarische bebouwing aan de Sloterweg diverse villa's en woonhuizen. Ook werden in deze periode aan de zuidzijde een volkstuinpark, een bijenpark en een privépark in Engelse landschapsstijl (het huidige Siegerpark) aangelegd. In 1953 ging men over tot de uitvoering van een reeds in het Algemeen Uitbreidingsplan (AUP) van 1934 opgenomen plan om van de weidegronden ten noorden van de Sloterweg een permanent vestigingsgebied te maken voor tuinders. De nieuwe gebruikers waren warmoeziers die van hun land binnen de westelijke Ringspoorweg waren verdreven ten behoeve van de aanleg van de nieuwe tuinsteden. Aan de zuidzijde van de Sloterweg verschenen in deze tijd nog meer volkstuincomplexen en een sportpark. Met de aanleg van de Ring A10 in de jaren zeventig van de twintigste eeuw verdween het oostelijke deel van de Sloterweg, waardoor deze niet langer in verbinding staat met de Sloterkade en de Overtoom. Het resterende deel tussen de Ringvaart en de Johan Huizingalaan wordt tegenwoordig in tweeën gesneden door de Anderlechtlaan. Aan weerszijden daarvan heeft de Sloterweg zijn landelijk karakter enigszins behouden dankzij een aantal negentiende-eeuwse boerderijen. Met de aanleg vanaf eind jaren tachtig van de woonwijk Nieuw Sloten op de plaats van het glastuinbouwgebied ten noorden van de Sloterweg kwam definitief een einde aan de doorkijken naar het open weidelandschap en de tuinderijen die hier lange tijd het decor vormden. In de afgelopen decennia is er steeds meer nieuwbouw aan de Sloterweg bijgekomen, de

laatste jaren vooral in de vorm van sterk verdichte zelfbouwkavels, waardoor de lintbebouwing hier steeds nauwer aaneengesloten is geraakt.
De panden 5.1.2.e staan aan de noordzijde van de Sloterweg in het gedeelte tussen de bebouwde kom van het dorp Sloten en de Anderlechtlaan. Zij bevinden zich aan de oostkant van een intensief bebouwd stuk land dat aan alle zijden is omgeven door sloten. De onderhavige panden liggen enkele tientallen meters terug van de Sloterweg, waarvan zij zijn gescheiden door een voortuin en de wegsloot. De percelen zijn bereikbaar via houten bruggetjes.

Gebouwtype en bouwgeschiedenis in hoofdlijnen
Dubbel woonhuis op onregelmatig grondplan, oorspronkelijk onderdeel van een tuindersbedrijf, opgebouwd uit kelder, verhoogde begane grond, verdieping en zolder onder met pannen gedekt schilddak. Doordat de panden met de voorzijde tegen een talud zijn aangebouwd en het achtererf onder straatniveau ligt, heeft de kelder aan de achterzijde het karakter van een souterrain. De hoofdingang van de linker woning 5.1.2.e bevindt zich in de voorgevel, die van de rechter woning 5.1.2.e in een uitgebouwde portiek aan de rechterzijgevel. Beide entrees zijn te bereiken via een trap van vijf treden vanuit de voortuin. Op het achtererf van nummer 5.1.2.e staat een bakstenen voormalige spoelschuur, oorspronkelijk eveneens onderdeel van het tuindersbedrijf waartoe ook de beide woningen behoorden en gebouwd in dezelfde tijd. Dit bezit een rechthoekig grondplan en bestaat uit een begane grond en zolder onder een met pannen gedekt mansardedak. Gedeeltelijk in gebruik genomen als woning, heeft dit bouwwerk sinds 1987 het adres 5.1.2.e

Het dubbele woonhuis en de voormalige spoelschuur werden in 1929 ontworpen door de architect Lau Peters (1900-1969) en in 1929-1930 gebouwd voor de warmoezier 5.1.2.e die zelf het rechter pand ging bewonen. In 1937 maakte Peters voor dezelfde opdrachtgever een deur in de achtermuur van de portiek van 5.1.2.e en daarachter een betonnen buitentrap naar het achtererf. Hoewel het bouwdossier geen melding maakt van verdere verbouwingen, hebben sindsdien nog wel enkele wijzigingen aan het exterieur plaatsgevonden. Aan de hand van historische (lucht)foto's is globaal na te gaan wanneer deze tot stand zijn gekomen. Zo zijn vrijwel alle ramen en deuren al voor 1979 vervangen door moderne exemplaren, waarbij de oorspronkelijke roedeverdelingen en bovenlichten niet zijn gehandhaafd. De (houten?) trappen met kwart die de loggia's aan de achterzijde verbonden met het laag gelegen achtererf zijn na 1987 verdwenen. Ook de voormalige spoelschuur op het achtererf heeft enkele veranderingen ondergaan. De kleine dakkapel aan de linkerzijde is al voor 1969 toegevoegd. De ramen en deuren hebben hun huidige vormen en afmetingen vermoedelijk rond 1987 gekregen, toen een deel van de schuur als woning in gebruik werd genomen. Niet al te lang geleden heeft de schuur een nieuw pannendak gekregen. In 2016 is aan de achterzijde een houten veranda aangebouwd.

Architectonische verschijningsvorm
Exterieur
Het in rode baksteen opgetrokken dubbele woonhuis in verstrakte Amsterdamse Schoolstijl heeft een gemetseld terras als basis. Boven de in kruisverband gemetselde plint zijn de alle verschillend vormgegeven gevels uitgevoerd in halfsteensverband. Ter hoogte van de verdieping is sober siermetselwerk in de vorm van geprofileerde banden aangebracht.
Het iets naar voren springende linker gedeelte van de *voorgevel* is een symmetrische eenheid, met aan weerszijden van de centraal daarin geplaatste voordeur van 5.1.2.e driezijdige erkers die worden bekroond door terrassen met gemetselde borstweringen. De boogvormige ingang wordt geflankeerd door ladderramen met decoratief glas in lood. Doordat het schilddak hier met de voorgevel mee naar voren springt, wordt de suggestie gewekt van een afzonderlijke kap. Het aanzienlijk smallere, naar achteren gelegen rechterdeel van de voorgevel, met de uitgebouwde portiek van 5.1.2.e heeft een architectonisch ondergeschikte positie. De *linker zijgevel* is blind, afgezien van twee kleine vensters aan de achterzijde. De raampjes in de zijgevel van de portiek, alsmede het middelste raam op de eerste verdieping van de *rechter zijgevel*, waarachter zich respectievelijk de vestibule en het trappenhuis van 5.1.2.e bevinden, zijn in het bezit van ongekleurd glas in lood.
In de *achtergevel* zijn op kelder/souterrainniveau brede, driedelige deuren aangebracht, voor elke woning een. Ter hoogte van de verhoogde begane grond bevinden zich over bijna de gehele breedte loggia's met

gemetselde hoekpijlers en borstweringen. Deze worden bekroond door terrassen met gemetselde borstweringen. Het *schilddak* heeft aan alle zijden overstekken en is gedekt met grijsblauwe holle pannen. Aan de uiteinden van de nok staan gemetselde schoorstenen.
De in grote lijnen vergelijkbare *plattegronden* van de beide woningen laten een tweebeukige opzet zien, waarbij in de linker beuk de hoofdvertrekken zijn ondergebracht en in de rechter verkeersruimten en facilitaire ruimten. De rechter beuk van de rechter woning is breder en iets korter dan die van de linker. Door het verschil in situering van de ingangen wijken op begane grondniveau de locatie en vorm van de entreegebieden en trappenhuizen af en heeft de rechter woning in de rechter beuk een extra (kantoor)ruimte aan de voorzijde. Op de *verdieping* zijn de verschillen in de ruimtelijke indeling grotendeels opgeheven.
De in rode baksteen opgetrokken *spoelschuur* op het achtererf, een functioneel ontwerp zonder onderscheidende stijlkenmerken, is gemetseld in halfsteensverband. Het mansardedak, waarvan de overstekken rusten op klossen, is gedekt met oranjerode pannen.
Het degelijke en praktische ontwerp van 5.1,2,e bood de tuinder gelegenheid om direct vanuit zijn woning de oprit, het achtererf en de tuinderij te bereiken. In het onmiddellijk links van de hoofdingang gesitueerde kantoor kon hij zijn klanten ontvangen. De voor verhuur bestemde linker woning biedt daarentegen een meer representatieve aanblik, waarbij het symmetrisch ontworpen vooruitspringende deel van de voorgevel op inventieve wijze een villa-achtige allure bewerkstelligt.

Interieur
De panden zijn niet bezocht. 5.1,2,e zijn geen interne verbouwingen bekend. Mogelijk zijn hier nog waardevolle interieurelementen uit de bouwtijd aanwezig.

Cultuurhistorische context
Bouwheer en cultuurhistorische achtergrond
5.1,2,e stamde uit een geslacht dat al generaties warmoeziers voortbracht en waarvan de telgen zowel in Nieuwer-Amstel als Sloten gevestigd waren. Zijn vader 5.1,2,e) begon in 1891 een groentekwekerij in het noordelijke deel van de Sloterbinnen- en Middelveldse gecombineerde polders, kortweg de Sloterpolder, in een gebied nabij de buurtschap De Baarsjes dat werd aangeduid als De Slatuintjes. In 1921 nam 5.1,2,e de kwekerij van zijn vader over. Deze omvatte, behalve een woonhuis, onder meer een spoelschuur, loodsen en moestuinen. Al sinds 1917 bezat 5.1,2,e ook eigen warmoezerijen in het Overtoomse Veld. In 1918 was hij medeoprichter van de Coöperatieve Groentenveiling Amsterdam en Omstreken te Sloten, waarvan hij tevens bestuurslid was.
Vanaf 1926 begon de gemeente Amsterdam ten behoeve van stadsuitbreiding in de omgeving van het Slatuinenpad warmoeziers uit te kopen. Ook particuliere bouwondernemingen kochten hier tuindersgrond op. Tegen een achtergrond van dreigende onteigeningen verkocht 5.1,2,e in 1929 zijn bezittingen in De Baarsjes aan de N.V. Noord-Hollandsch Grond en Bouwbedrijf te Amsterdam, waarvan de architect 5.1,2,e 5.1,2,e directeur was. In samenwerking met 5.1,2,e en 5.1,2,e 5.1,2,e bouwde deze hier de in 1932 opgeleverde woningblokken aan de Jan van Galenstraat, Admiralengracht, Joos de Moorstraat en Pieter van der Doesstraat. 5.1,2,e ' tuinderijen in het Overtoomse Veld werden in 1956 onteigend door de gemeente. Hier werd in 1965 het inmiddels alweer afgebroken Andreasziekenhuis gebouwd.
5.1,2,e verplaatste zijn tuindersbedrijf en domicilie van de De Baarsjes naar de Sloterweg, dichtbij het dorp Sloten. In 1929 kocht hij hier aan de noordzijde van de Sloterweg een langgerekt perceel weideland van de veehouder 5.1,2,e waarop hij in 1930 door de architect Lau Peters het onderhavige dubbele woonhuis met spoelschuur liet bouwen, later uitgebreid met een ketelhuis en kassen. 5.1,2,e was in deze tijd niet de enige die deze stap maakte. Al in 1925 had zijn buurman ter rechterzijde, 5.1,2,e 5.1,2,e zich vanuit de Overtoomse Polder aan de Sloterweg gevestigd en er een woning met schuur laten bouwen. In 1930 werden in opdracht van twee uit de Baarsjes verdreven tuinders, 5.1,2,e en 5.1,2,e de beide buurpanden ter linkerzijde gebouwd, Sloterweg 1130-1132. Ook hiervan was Lau Peters de ontwerper. In hetzelfde jaar bouwde Peters voor 5.1,2,e de vrijstaande villa 5.1,2,e het vierde perceel rechts van 5.1,2,e Met hun verhuizing naar de Sloterweg liepen de vier voorop in een ontwikkeling die vijfentwintig jaar later een

hoge vlucht zou nemen. In 1934 werden in het 'plan in hoofdzaak' van het Algemeen Uitbreidingsplan (AUP) de weilanden ten noorden van de Sloterweg gereserveerd voor de aanleg van een 'tuindersdorp'. In 1953 begon de gemeente de hier vaak al generaties gevestigde veehouders te onteigenen. Vanaf 1956 werd het nieuwe Tuinbouwgebied Sloten systematisch in bezit genomen door van elders verdreven tuinders, voornamelijk afkomstig uit het Overtoomse Veld. Ruim drie decennia was dit kassengebied de groentetuin van Amsterdam, tot hier eind jaren tachtig van de vorige eeuw de woonwijk Nieuw Sloten werd gebouwd.

Bouw-, gebruiks- en bewoningsgeschiedenis
De bouwgeschiedenis van de onderhavige panden begint met de vergunningsaanvraag door 5.1,2,e 5.1,2,e op 19 juni 1929 voor de bouw van, opvallend genoeg, een berging annex spoelhok op een kort daarvoor door hem verworven perceel land aan de Sloterweg. Dit betreft het huidige 5.1,2,e de voormalige spoelschuur op het achtererf van 5.1,2,e die tegenwoordig een gedeeltelijke woonfunctie heeft. Klaarblijkelijk was het van belang dat het bedrijf zo snel mogelijk op de nieuwe locatie van start kon gaan. De bouwtekening van Lau Peters is gedateerd mei 1929 en de vergunning werd verleend op 30 september van dat jaar. Op 21 mei 1930 meldde de betrokken bouwinspecteur de voltooiing.
Een spoelruimte, dikwijls in de vorm van een volledig hiervoor ingerichte spoelschuur (ook wel spoelhuis genaamd), was een vast en onontbeerlijk onderdeel van een warmoezerij. In deze vanwege hun functie steevast aan een sloot gelegen bouwwerken werden de geoogste groenten met slootwater gereinigd van aardkluiten en zand alvorens over het water naar de groentemarkt aan de Marnixstraat te worden vervoerd (vanaf 1934 naar de Centrale Markt aan de Jan van Galenstraat). Vaak was de spoelschuur gecombineerd met een botenhuis. Bij de schuur 5.1,2,e was dit niet het geval: schuiten konden hier aanleggen aan de slootzijde en werden geladen via een deur in de zijgevel. De spoelruimte besloeg de helft van de begane grond van de schuur en was voorzien van een betonnen spoelbak en een gewapend betonnen vloer. De andere helft van de schuur diende als bergruimte en had een vloer van aangestampte aarde. De zolder fungeerde eveneens als bergruimte. Lau Peters bouwde in 1930 ook bij 5.1,2,e een spoelschuur. Dit houten exemplaar, gecombineerd met een botenhuis, stond ver achter het huis op het land en bestaat niet meer. De nog bestaande, al voor 1954 tot woonhuis verbouwde bergschuur achter 5.1,2,e heeft nooit een spoelruimte bezeten. Hetzelfde geldt voor de nog bestaande bergschuur die in 1930 achter 5.1,2,e werd opgericht. Daarmee is de voormalige spoelschuur van 5.1,2,e vermoedelijk het laatste bouwwerk in zijn soort dat nog aan de Sloterweg te vinden is.
De beide woonhuizen 5.1,2,e zijn kort na de spoelschuur ontworpen en gelijktijdig gebouwd. De bouwtekeningen dateren uit juni 1929, de eerste proefpaal werd geslagen op 21 augustus van dat jaar en in mei 1930 was de bouw voltooid. In november 1929 ontwierp Lau Peters in opdracht van 5.1,2,e ook nog een houten schuur die in de loop van 1930 ongeveer halverwege de strook tuinbouwland achter 5.1,2,e werd gebouwd.
5.1,2,e ging in 1930 zelf het rechter woonhuis bewonen. Het linker was bestemd voor verhuur. Tot de huurders behoorden, vanaf 1940, onder anderen H.J. Schuss, het hoofd van de rooms-katholieke St. Jozefschool in Sloten, en in later jaren P.J.M.Th. Trautwein, onderwijzeres aan deze instelling. Na de Tweede Wereldoorlog volgden stapsgewijs nog enkele uitbreidingen van de kwekerij. In 1959 liet 5.1,2,e ' zoon en opvolger 5.1,2,e (5.1,2,e achter de woonhuizen aan de Sloterweg een serie broeikassen optrekken, waarvan het areaal in 1961 en 1966 nog eens aanzienlijk werd vergroot. In 1964 verscheen op het achtererf van 5.1,2,e een bakstenen ketelhuis ten behoeve van de verwarmingsinstallatie van de kassen.
Door de aanleg van de woonwijk Nieuw Sloten eind jaren tachtig van de vorige eeuw moest het tuinbouwbedrijf van de familie 5.1,2,e andermaal wijken voor een stadsuitbreiding van Amsterdam. De langgerekte strook tuinbouwgrond achter 5.1,2,e kwam voor het grootste deel in handen van de gemeente. Kassen, ketelhuis en schuurtjes werden gesloopt en pal achter de voormalige spoelschuur werd de ringwetering van Nieuw Sloten gegraven, waarna op het land achter de nieuw aangelegde Peilscheidingskade huizen verschenen.

Lau Peters
Naar de architect Lau Peters is nog nauwelijks onderzoek gedaan en over zijn opleiding, omvangrijke oeuvre en opdrachtgevers is weinig bekend. Hij werd op 17 februari 1900 in Amsterdam geboren als Laurentius Theodorus Franciscus Peters, zoon van een rooms-katholieke metselaar, aannemer en zelfbouwer. Na de H.B.S. genoot Lau Peters zijn eerste bouwkundige onderricht aan de M.T.S. in Utrecht, waarna hij zich verder praktisch bekwaamde als tekenaar-opzichter bij de Amsterdamse architect 5.1.2.e 5.1.2.e), de architect van de rooms-katholieke Woning-Vereeniging 5.1.2.e die begin jaren twintig van de twintigste eeuw diverse sociale woningbouwprojecten in Amsterdam-Noord en Amsterdam-Zuid voor deze werkgever realiseerde. Na enkele jaren bij het architectenbureau van de rooms-katholieke kerkenbouwer 5.1.2.e (5.1.2.e), deels als mede-ontwerper, vestigde hij zich in 1926 als zelfstandig architect in Amsterdam.
Voor de Tweede Wereldoorlog bewoog Peters zich vrijwel uitsluitend op het gebied van de volkshuisvesting, waarbij hij zich bediende van de destijds dominante stijl van de verstrakte Amsterdamse School. Gedurende de Jaren 1926-1940 bouwde hij voor particuliere opdrachtgevers, vermoedelijk meestal van rooms-katholieke signatuur, in heel Amsterdam op grote schaal woningen, van de Transvaalbuurt tot de Mercatorbuurt en van de Rivierenbuurt tot de Watergraafsmeer. De serie vrijstaande (dubbele) woonhuizen aan de Sloterweg uit 1929-1930 is in deze periode uitzonderlijk in Peters' oeuvre. Het enige andere van hem bekende voorbeeld in dit genre is de dubbele villa Apollolaan 7-9 uit 1928, architectonisch sterk verwant aan 5.1.2.e Na de Tweede Wereldoorlog zou Peters enkele vrijstaande villa's in modernistische stijl bouwen in de AUP-gebieden, waaronder zijn eigen woonhuis 5.1.2.e in Osdorp uit 1966. Zijn bekendste naoorlogse ontwerp is het modernistische Sint Nicolaascomplex aan de rand van het Beatrixpark, een kloostergebouw met een kapel en twee schoolgebouwen uit de jaren 1955-1961. Lau Peters overleed in 1969.

Conclusie/concept registeromschrijving
5.1.2.e is een dubbel woonhuis, oorspronkelijk onderdeel van een tuindersbedrijf, op onregelmatig grondplan, opgebouwd uit kelder, verhoogde begane grond, verdieping en zolder onder met pannen gedekt schilddak. Op het achtererf van nummer 5.1.2.e staat 5.1.2.e een gelijktijdig ontworpen bakstenen voormalige spoelschuur op rechthoekig grondplan, bestaande uit een begane grond en zolder onder met pannen gedekt mansardedak. De panden zijn in 1929 ontworpen door de architect Lau Peters en in 1929-1930 gebouwd voor de warmoezier 5.1.2.e

De voornaamste *waarden* van 5.1.2.e zijn gelegen in de *cultuurhistorische* betekenis van de panden als relicten van een karakteristieke groentekwekerij, in de omgeving van de Sloterweg ooit een veelvuldig voorkomend verschijnsel. In de relatie tussen het rechter woonhuis en de gelijktijdig ontworpen, voormalige spoelschuur ligt ook *ensemblewaarde* besloten. In het geval van de voormalige spoelschuur is er daarbij tevens sprake van een zekere *zeldzaamheidswaarde*, aangezien - voor zover bekend - in Sloten geen andere voorbeelden meer zijn aan te wijzen van bouwwerken met een dergelijke oorspronkelijke functie. De panden bezitten daarnaast *stedenbouwkundige waarde* als markante onderdelen van de nog gedeeltelijk landelijke lintbebouwing van de Sloterweg, een historisch gegroeid agrarisch cultuurlandschap dat gekenmerkt wordt door percelen die via bruggetjes zijn te bereiken vanaf de weg. Tot slot zijn 5.1.2.e en 5.1.2.e van *architectonische waarde* als degelijk en praktisch ontworpen, uitwendig redelijk gaaf bewaarde voorbeelden van een dubbel woonhuis in verstrakte Amsterdamse Schoolstijl met bijbehorende spoelschuur uit 1930 van de bekende Amsterdamse architect Lau Peters.

Bronnen en literatuur
Kadaster archiefviewer
Koninklijke Bibliotheek, Delpher online kranten- en tijdschriftenbank
Monumenten en Archeologie, archief
Stadsarchief Amsterdam, beeldbank
Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht

'Architect Lau Peters', in: *Bouwbedrijf* 8 (1931) 7, 118-119

M. Blauw, *De stad is nooit af. Ontstaan en ontwikkeling van het stadsdeel Slotervaart, van Algemeen Uitbreidingsplan tot stedelijke vernieuwing*, Hilversum 2005
Cultuurhistorische kwaliteiten oostelijk deel Sloterweg Amsterdam, Weesp 2020 (Cultuurhistorische Projecten)
Cultuurhistorische Verkenning dorpskern Sloten en omgeving Osdorperweg, Amsterdam 2007 (Bureau Monumenten & Archeologie)
T. Heijdra, *Amsterdam Nieuw-West. De geschiedenis van de Westelijke Tuinsteden*, Alkmaar/Amsterdam 2010
Sloterpolder in tekst en beeld. De groentetuin van Amsterdam, periode 1920-1960, Amsterdam 2004 (Werkgroep Sloterpolder)
M. Tse, 'Lau Peters', in *Local Heroes* (online magazine), *# 18*, geraadpleegd op 25 juni 2020: https://www.winhov.nl/site/assets/files/2501/200701_local_heroes_lau_peters_menora_tse.pdf

Beeldmateriaal

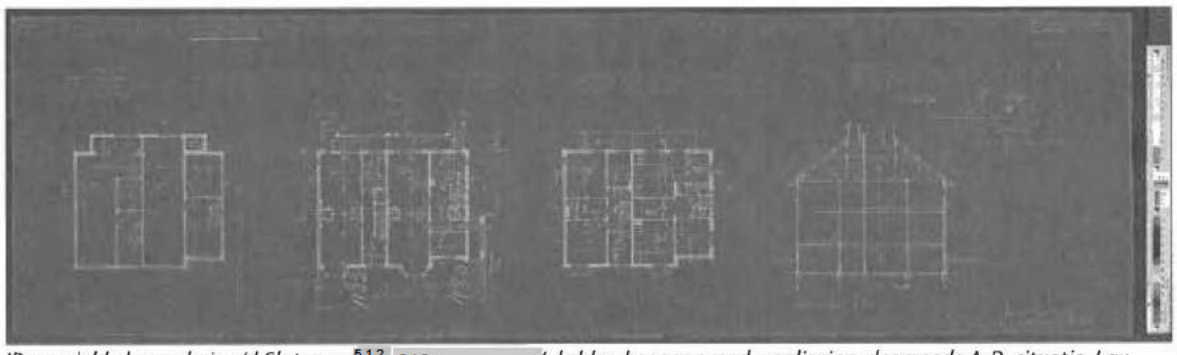
5.1,2,e *kaart, 2021 (Atlas Amsterdam)*

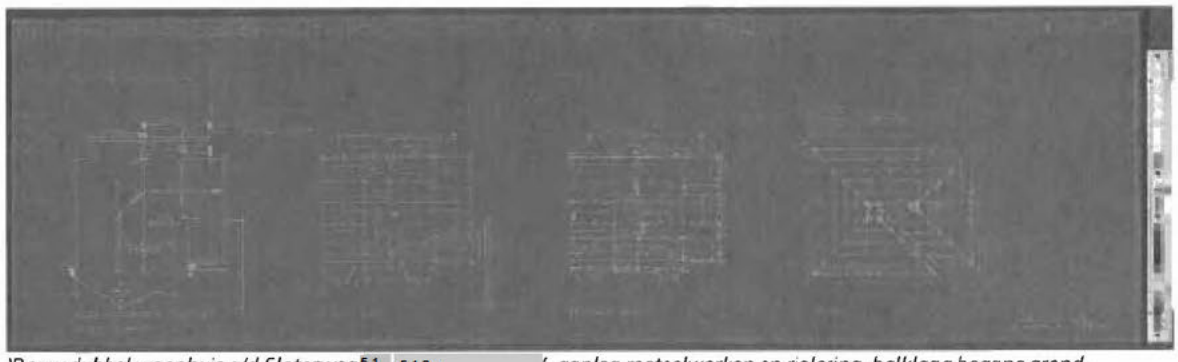
5.1,2,e *luchtfoto, 2021 (Atlas Amsterdam)*

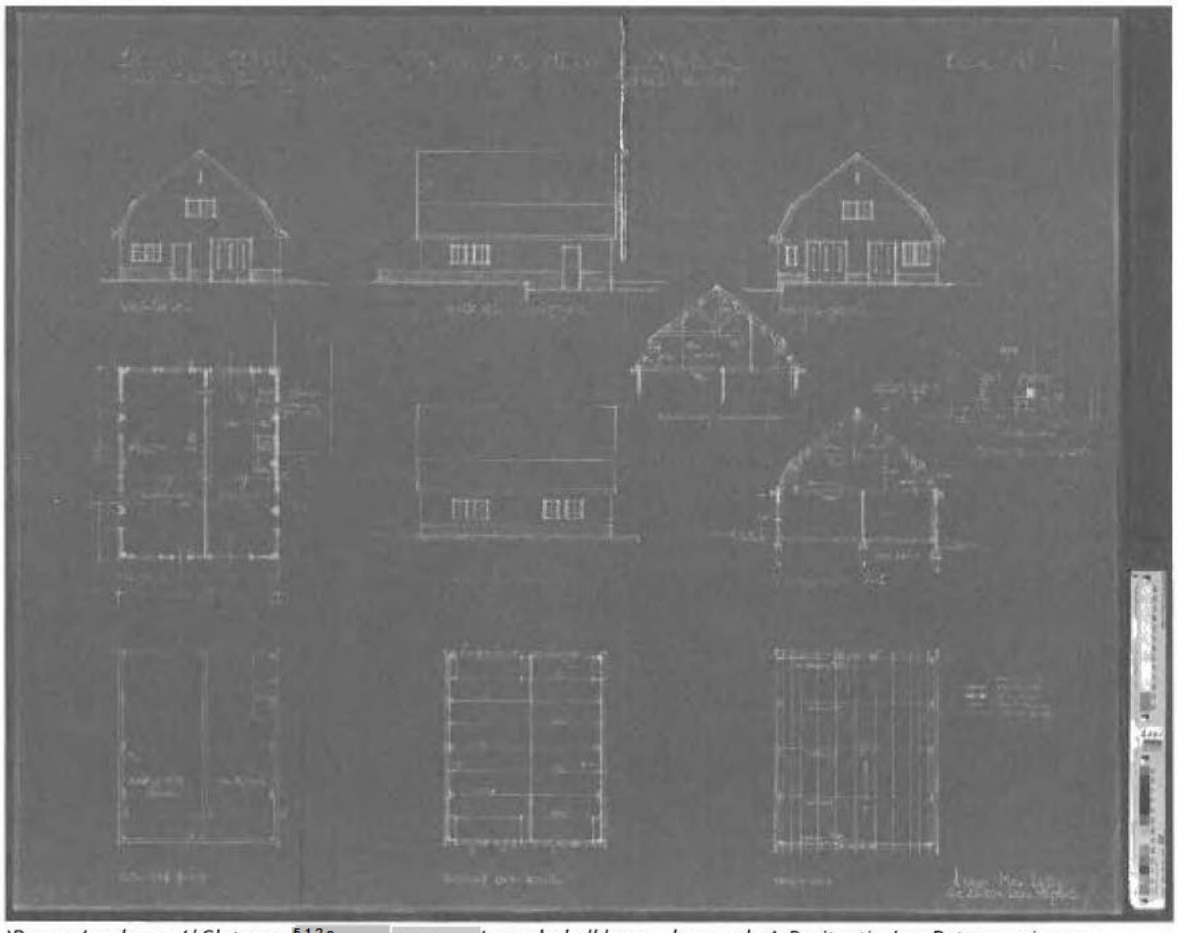
'Bouw dubbel woonhuis a/d Sloterweg v/d heer J. 5.1.2.e ', voorgevel, zijgevels, achtergevel, Lau Peters, juni 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

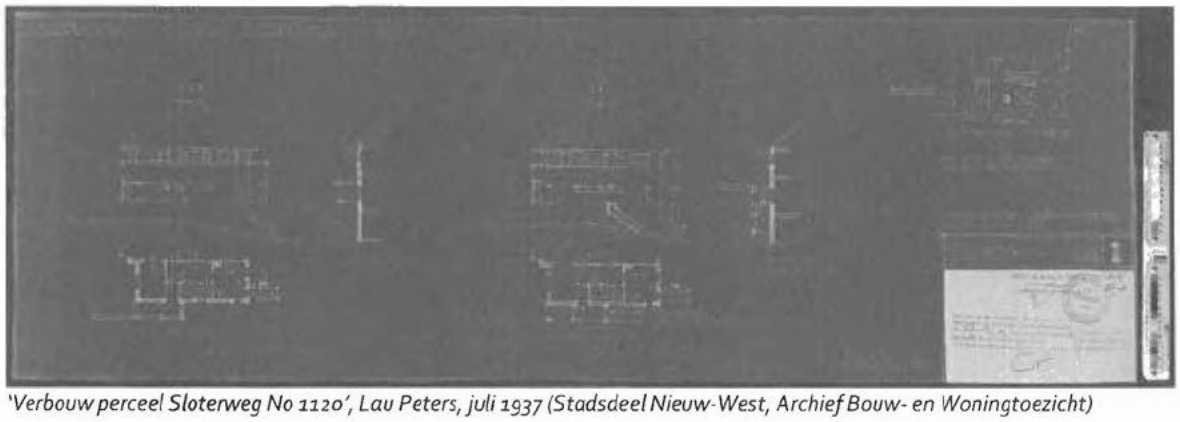
'Bouw dubbel woonhuis a/d Sloterweg 5.1.2.e 5.1.2.e ', kelder, begane grond, verdieping, doorsnede A-B, situatie, Lau Peters, juni 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

'Bouw dubbel woonhuis a/d Sloterweg 5.1.2.e 5.1.2.e ', aanleg metselwerken en riolering, balklaag begane grond, balklaag verdieping, kapplan, Lau Peters, juni 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

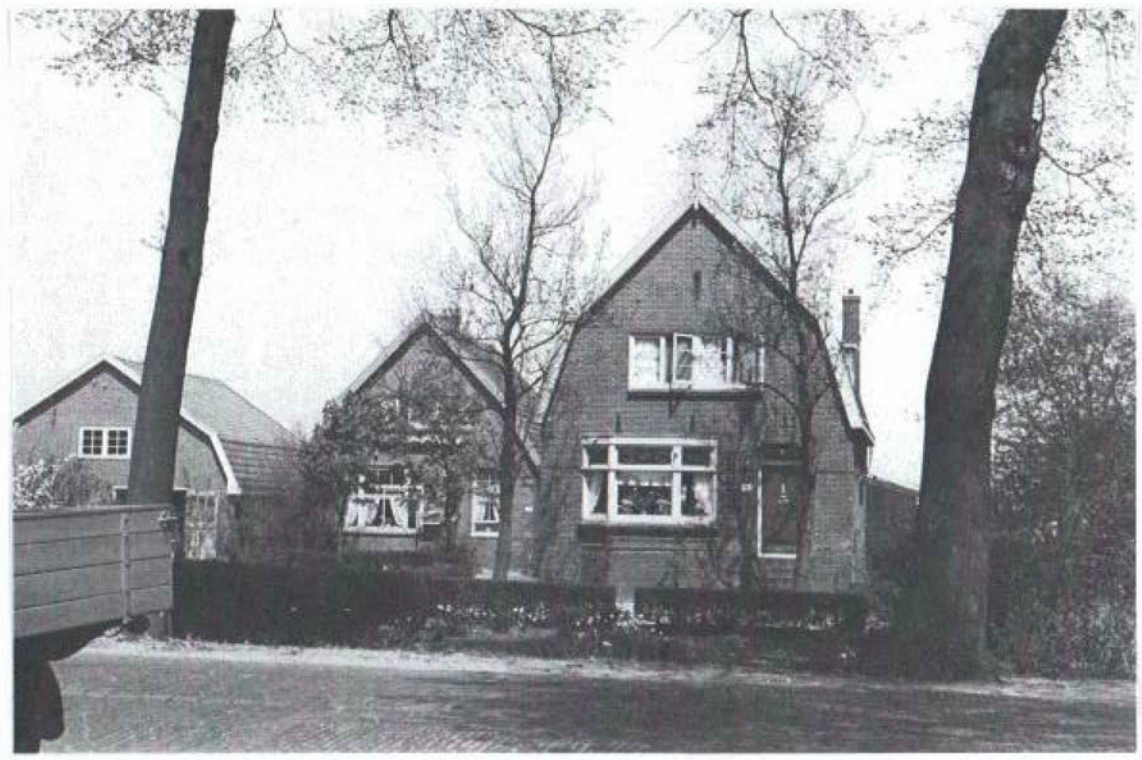
'Bouw v/e schuur a/d Sloterweg[5.1.2.e] [5.1.2.e]', gevels, balklagen, doorsnede A-B, situatie, Lau Peters, mei 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

'Verbouw perceel Sloterweg No 1120', Lau Peters, juli 1937 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

5.1,2,e *(midden), voor- en linker zijgevel, 12 februari 1934, oudste bekende foto.* 5.1,2,e *eveneens ontworpen door Lau Peters in 1930 (Stadsarchief Amsterdam, Beeldbank, afbeeldingsbestand* 5.1,2,e *)*

5.1,2,e *(geheel links), voorgevel, mei 1954, oudste bekende foto.* 5.1,2,e 5.1,2,e *woonhuis en (tot woonhuis verbouwde) schuur van de voormalige warmoezerij van* 5.1,2,e *uit* 5.1,2,e *(Stadsarchief Amsterdam, Beeldbank, afbeeldingsbestand* 5.1,2,e *)*

5.1.2,e *en 1118 (voorgrond midden) met bijbehorende tuinderij, april 1973 (Stadsarchief Amsterdam, Beeldbank, afbeeldingsbestand* 5.1.2,e *)*

5.1,2,e *(voorgrond) en 1118 (achtergrond), voorgevels, 22 februari 2021 (Monumenten en* 5.1,2,e 5.1,2,e *)*

5.1,2,e *(voorgrond) en 1120-1122 (achtergrond), achtergevels, 22 februari 2021 (Monumenten en* 5.1,2,e 5.1,2,e *)*

Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Herengracht 482
1017 CB Amsterdam

Postbus 10718
1001 ES Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl/erfgoed

Retouradres: Postbus 10718, 1001 ES Amsterdam

Dagelijks Bestuur stadsdeel Nieuw-West
t.a.v. 5.1.2.e
Per mail: 5.1.2.e @amsterdam.nl

Datum 15-09-2021
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Behandeld door 5.1.2.e en Archeologie, 5.1.2.e
5.1.2.e @amsterdam.nl
Kopie aan
Bijlage 1

Onderwerp Verkenning dubbel woonhuis aan de 5.1.2.e en bijbehorende schuur aan de 5.1.2.e

Geachte 5.1.2.e

Het dagelijks bestuur van Nieuw-West heeft op 26 mei 2020 verzocht om verkenningen op te stellen voor 40 potentiële monumenten, waaronder een dubbel woonhuis gelegen aan de 5.1.2.e 5.1.2.e De verkenning inclusief foto's treft u bijgaand aan (bijlage 1).

MenA geeft in deze verkenning aan dat er sprake is van architectonische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarden; daarnaast is intussen sprake van enige zeldzaamheidswaarde. Verder is er sprake van ensemblewaarde in de relatie tussen het rechter woonhuis en de schuur als gelijktijdig ontworpen, vaste onderdelen van een traditionele groentekwekerij.

MenA stelt het dagelijks bestuur van Nieuw-West voor om advies te vragen aan de subcommissie Aanwijzing Monumenten van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
5.1.2.e

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

Bezoekadres
Weesperplein 8
Amsterdam

Postbus 1409
1000 BK Amsterdam
5.1.2.e@amsterdam.nl
www.crk.amsterdam.nl

Commisse Aanwijzing Monumenten

Onderwerp	Adviesaanvraag aanwijzing 5.1.2.e
Vergaderdatum	27 september 2021
Commissie	5.1.2.e), 5.1.2.e (architectuurhistoricus), 5.1.2.e (architectuur- en bouwhistoricus), 5.1.2.e (bouwhistoricus)
Secretarissen	5.1.2.e
Adviseur(s)	5.1.2.e (Monumenten en Archeologie)

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur van Stadsdeel Nieuw West,

U heeft de subcommissie Aanwijzing Monumenten van de CRK gevraagd advies uit te brengen over de aanwijzing van de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan 5.1.2.e als gemeentelijk monument. De commissie hanteert bij de advisering de selectiecriteria voor monumenten en beschermde stads- en dorpsgezichten, zoals vastgesteld in de Erfgoedverordening. Zij beoordeelt of dit ensemble voor Amsterdam van belang is vanwege de stedenbouwkundige, architectonische en/of cultuurhistorische waarde. Daarnaast wordt beoordeeld in hoeverre het een gaaf en/of zeldzaam voorbeeld is voor een bepaalde periode of van een bepaald (gebouw)type.

De commissie adviseert u 5.1.2.e gebouwd in 1930 naar ontwerp architect L.Th.F Peters, niet aan te wijzen als gemeentelijk monument. Cultuurhistorisch is de combinatie van woning met spoelschuur voor de geschiedenis van het gebruik van dit gebied van waarde, maar door de verbouwing van de spoelschuur tot woonhuis en de gewijzigde stedenbouwkundige context is dit niet meer als zodanig afleesbaar. Hoewel het ontwerp architectonisch verzorgd is, heeft het dubbele woonhuis met spoelschuur geen bijzondere architectonische meerwaarde.

Stedenbouwkundige waarde
De villa is onderdeel van de lintbebouwing aan de Sloterweg, al eeuwen een belangrijke uitvalsweg en verbinding tussen Amsterdam en Sloten. Hoewel de bebouwing langs het lint oorspronkelijk voornamelijk een agrarische functie had, werden er vanaf het begin van de 20ste eeuw steeds meer

vrijstaande woonhuizen en villa's aan gebouwd. In de jaren '50 werd het gebied ten noorden van de Sloterweg ingericht voor tuinbouw. De oorspronkelijke langgerekte slotenverkaveling is inmiddels door de in de jaren '80 aangelegde woonwijk Nieuw Sloten verdwenen. De panden hebben enige stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de oorspronkelijke lintbebouwing.

Architectonische en cultuurhistorische waarde
Het dubbele woonhuis werd in 1929-1930 gebouwd naar ontwerp van architect Lau Peters voor de groentehandelaar 5.1.2.e Deze telg uit een familie van groentekwekers had oorspronkelijk een onderneming aan de Slatuinenweg in de Baarsjes. Dreigende onteigening in verband met de stadsuitbreiding, zorgde ervoor dat hij zijn woning en onderneming voortzette op een langgerekt door sloten omringd kavel aan de noordzijde van de Sloterweg.
Achter het woonhuis, direct aan de sloot staat nog de gelijktijdig ontworpen spoelschuur, waar groente met slootwater werd schoongespoeld voordat het door middel van een tuindersvlet naar de markt bij de Marnixstraat werd vervoerd.
Het dubbele woonhuis met kelder, verhoogde begane grond, verdieping en zolder onder een schilddak is gebouwd in verstrakte Amsterdamse Schoolstijl. Voor de gemetselde spoelschuur van een verdieping en zolder onder een mansardekap is duidelijk gekozen voor een functionele vormgeving.
Zowel het ontwerp van het dubbele woonhuis als de spoelschuur zijn architectonisch sober, maar verzorgd. Architectonisch heeft het geheel geen bijzondere meerwaarde, die een bescherming als gemeentelijk monument zou rechtvaardigen. De aanwezigheid van de spoelschuur heeft cultuurhistorisch waarde voor dit gebied , als herinnering aan het gebruik als groentekwekerij. Door de veranderde stedenbouwkundige omgeving en verbouwing tot woonhuis is dit aspect niet meer als zodanig afleesbaar.

Amsterdam, 1 november 2021

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e

Cc Monumenten en Archeologie

Bezoekadres
Plein '40 -'45 nr. 1
1064 SW Amsterdam

Postbus 2003
1000 CA Amsterdam
Telefoon 14020
amsterdam.nl

Retouradres Postbus 2003, 1000 CA Amsterdam

5.1,2,e
5.1,2,e
5.1,2,e Amsterdam

Datum 23 november 2021
Ons kenmerk
Behandeld door 5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e @amsterdam.nl
Onderwerp besluit niet starten procedure monumentenaanwijzing 5.1,2,e 5.1,2,e
5.1,2,e

Geachte 5.1,2,e

Het dagelijks bestuur van Nieuw-West heeft op 12 mei 2020 de afdeling Monumenten en Archeologie van de gemeente Amsterdam (MenA) verzocht om verkenningen op te stellen voor 40 potentiële gemeentelijke monumenten, waaronder voor de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan de 5.1,2,e

Naar aanleiding van dit verzoek heeft Monumenten en Archeologie (MenA) bijgaande verkenning van dit complex opgesteld. Naar aanleiding ervan concludeert MenA dat dit ensemble architectonische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde bezit (bijlage 1 en 2).

De Subcommissie Aanwijzing Monumenten van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) heeft negatief geadviseerd over de aanwijzing tot gemeentelijk monument aan het dagelijks bestuur vanwege het gebrek aan gaafheid (bijlage 3). Het dagelijks bestuur volgt dit advies. Dit betekent dat de procedure niet zal worden gestart en het complex dus niet zal worden aangewezen als gemeentelijk monument.

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West besluit:

De aanwijzingsprocedure tot gemeentelijk monument van de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan 5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e kadastraal bekend als STN02 E 08816 G 0000 en STN02 E 03984 G 0000 en, niet te starten.

Iedere belanghebbende bij dit besluit kan, op grond van artikel 7:1 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het dagelijks bestuur, te richten aan:

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West
Afdeling Juridische Zaken
President 5.1.2.e
5.1.2.e Amsterdam

Een bezwaarschrift schorst niet de werking van het besluit.

Als onverwijlde spoed dat vereist, kan na indiening van een bezwaarschrift bovendien een voorlopige voorziening worden gevraagd aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Amsterdam, Postbus 75850, 1070 AW Amsterdam, onder vermelding van naam, adres, motivering en handtekening.

Ik vertrouw erop u, met toezending van dit besluit en bijbehorende stukken, voldoende geïnformeerd te hebben.

Mocht u vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e @amsterdam.nl

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,
namens hen,
het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West

5.1.2.e

mevrouw E.J.M. Plasmeijer,
Stadsdeelsecretaris

5.1.2.e

de heer E. Unver,
Voorzitter

Bijlage 1: Verkenning van MenA d.d. 13 september 2021
Bijlage 2 Begeleidende brief van MenA d.d. 15 september 2021
Bijlage 3: Advies CRK d.d. 27 september 2021

Gemeente Amsterdam

Verkenning van 5.1.2,e
Datum beschrijving: 13 september 2021
Auteur: 5.1.2,e
Bezoekdatum: n.v.t.

Architect: L.Th.F. Peters
Ontwerpjaar: 1929
Bouwjaar: 1929-1930
Ordewaardering: orde 1 (nog niet vastgesteld)

Opmerking[en]
Deze quickscan is gemaakt door Monumenten en Archeologie op verzoek van Stadsdeel Nieuw-West (d.d. 26 mei 2020). Dit in het kader van de procedure tot aanwijzing van de panden tot gemeentelijk monument. Als gevolg van de coronamaatregelen van de gemeente konden de panden niet worden bezocht.

Stedenbouwkundige context
Aangelegd op een veendijk die de noordelijk gelegen Sloterpolder scheidt van de zuidelijk gelegen Riekerpolder, is de Sloterweg al eeuwen de verbinding tussen Amsterdam en het dorp Sloten. Lange tijd was deze tevens de belangrijkste uitvalsweg vanuit Amsterdam naar het westen. Als onderdeel van de Heilige Weg naar de Kapel ter Heilige Stede in de Kalverstraat, waar in 1345 het Mirakel van Amsterdam had plaatsgevonden, was de Sloterweg bovendien een belangrijke pelgrimsroute. Al in de zeventiende eeuw was er tussen de Schinkel en het dorp Sloten sprake van een aaneenschakeling van boerderijen langs de Sloterweg, vrijwel uitsluitend aan de noordzijde. Ook waren hier diverse buitenplaatsen, die in de negentiende eeuw zonder uitzondering zijn verdwenen.
In 1815, toen de staat van de weg te wensen overliet, besloot een aantal voor het onderhoud verantwoordelijke lokale landeigenaren het tolrecht aan te vragen om daarmee de kosten te dekken. In 1818 werd de Sloterweg bestraat en in 1847 werden aan beide zijden bomen geplant. De tolheffing bleef bestaan tot de annexatie van de gemeente Sloten door Amsterdam in 1921.
Al voor de Tweede Wereldoorlog verschenen tussen de agrarische bebouwing aan de Sloterweg diverse villa's en woonhuizen. Ook werden in deze periode aan de zuidzijde een volkstuinpark, een bijenpark en een privépark in Engelse landschapsstijl (het huidige Siegerpark) aangelegd. In 1953 ging men over tot de uitvoering van een reeds in het Algemeen Uitbreidingsplan (AUP) van 1934 opgenomen plan om van de weidegronden ten noorden van de Sloterweg een permanent vestigingsgebied te maken voor tuinders. De nieuwe gebruikers waren warmoeziers die van hun land binnen de westelijke Ringspoorweg waren verdreven ten behoeve van de aanleg van de nieuwe tuinsteden. Aan de zuidzijde van de Sloterweg verschenen in deze tijd nog meer volkstuincomplexen en een sportpark. Met de aanleg van de Ring A10 in de jaren zeventig van de twintigste eeuw verdween het oostelijke deel van de Sloterweg, waardoor deze niet langer in verbinding staat met de Sloterkade en de Overtoom. Het resterende deel tussen de Ringvaart en de Johan Huizingalaan wordt tegenwoordig in tweeën gesneden door de Anderlechtlaan. Aan weerszijden daarvan heeft de Sloterweg zijn landelijk karakter enigszins behouden dankzij een aantal negentiende-eeuwse boerderijen. Met de aanleg vanaf eind jaren tachtig van de woonwijk Nieuw Sloten op de plaats van het glastuinbouwgebied ten noorden van de Sloterweg kwam definitief een einde aan de doorkijken naar het open weidelandschap en de tuinderijen die hier lange tijd het decor vormden. In de afgelopen decennia is er steeds meer nieuwbouw aan de Sloterweg bijgekomen, de

laatste jaren vooral in de vorm van sterk verdichte zelfbouwkavels, waardoor de lintbebouwing hier steeds nauwer aaneengesloten is geraakt.
De panden 5.1.2.e staan aan de noordzijde van de Sloterweg in het gedeelte tussen de bebouwde kom van het dorp Sloten en de Anderlechtlaan. Zij bevinden zich aan de oostkant van een intensief bebouwd stuk land dat aan alle zijden is omgeven door sloten. De onderhavige panden liggen enkele tientallen meters terug van de Sloterweg, waarvan zij zijn gescheiden door een voortuin en de wegsloot. De percelen zijn bereikbaar via houten bruggetjes.

Gebouwtype en bouwgeschiedenis in hoofdlijnen
Dubbel woonhuis op onregelmatig grondplan, oorspronkelijk onderdeel van een tuindersbedrijf, opgebouwd uit kelder, verhoogde begane grond, verdieping en zolder onder met pannen gedekt schilddak. Doordat de panden met de voorzijde tegen een talud zijn aangebouwd en het achtererf onder straatniveau ligt, heeft de kelder aan de achterzijde het karakter van een souterrain. De hoofdingang van de linker woning 5.1.2.e bevindt zich in de voorgevel, die van de rechter woning 5.1.2.e in een uitgebouwde portiek aan de rechterzijgevel. Beide entrees zijn te bereiken via een trap van vijf treden vanuit de voortuin. Op het achtererf van nummer 5.1.2.e staat een bakstenen voormalige spoelschuur, oorspronkelijk eveneens onderdeel van het tuindersbedrijf waartoe ook de beide woningen behoorden en gebouwd in dezelfde tijd. Dit bezit een rechthoekig grondplan en bestaat uit een begane grond en zolder onder een met pannen gedekt mansardedak. Gedeeltelijk in gebruik genomen als woning, heeft dit bouwwerk sinds 1987 het adres 5.1.2.e

Het dubbele woonhuis en de voormalige spoelschuur werden in 1929 ontworpen door de architect Lau Peters (1900-1969) en in 1929-1930 gebouwd voor de warmoezier 5.1.2.e die zelf het rechter pand ging bewonen. In 1937 maakte Peters voor dezelfde opdrachtgever een deur in de achtermuur van de portiek van 5.1.2.e en daarachter een betonnen buitentrap naar het achtererf. Hoewel het bouwdossier geen melding maakt van verdere verbouwingen, hebben sindsdien nog wel enkele wijzigingen aan het exterieur plaatsgevonden. Aan de hand van historische (lucht)foto's is globaal na te gaan wanneer deze tot stand zijn gekomen. Zo zijn vrijwel alle ramen en deuren al voor 1979 vervangen door moderne exemplaren, waarbij de oorspronkelijke roedeverdelingen en bovenlichten niet zijn gehandhaafd. De (houten?) trappen met kwart die de loggia's aan de achterzijde verbonden met het laag gelegen achtererf zijn na 1987 verdwenen. Ook de voormalige spoelschuur op het achtererf heeft enkele veranderingen ondergaan. De kleine dakkapel aan de linkerzijde is al voor 1969 toegevoegd. De ramen en deuren hebben hun huidige vormen en afmetingen vermoedelijk rond 1987 gekregen, toen een deel van de schuur als woning in gebruik werd genomen. Niet al te lang geleden heeft de schuur een nieuw pannendak gekregen. In 2016 is aan de achterzijde een houten veranda aangebouwd.

Architectonische verschijningsvorm
Exterieur
Het in rode baksteen opgetrokken dubbele woonhuis in verstrakte Amsterdamse Schoolstijl heeft een gemetseld terras als basis. Boven de in kruisverband gemetselde plint zijn de alle verschillend vormgegeven gevels uitgevoerd in halfsteensverband. Ter hoogte van de verdieping is sober siermetselwerk in de vorm van geprofileerde banden aangebracht.
Het iets naar voren springende linker gedeelte van de *voorgevel* is een symmetrische eenheid, met aan weerszijden van de centraal daarin geplaatste voordeur van 5.1.2.e driezijdige erkers die worden bekroond door terrassen met gemetselde borstweringen. De boogvormige ingang wordt geflankeerd door ladderramen met decoratief glas in lood. Doordat het schilddak hier met de voorgevel mee naar voren springt, wordt de suggestie gewekt van een afzonderlijke kap. Het aanzienlijk smallere, naar achteren gelegen rechterdeel van de voorgevel, met de uitgebouwde portiek van 5.1.2.e heeft een architectonisch ondergeschikte positie. De *linker zijgevel* is blind, afgezien van twee kleine vensters aan de achterzijde. De raampjes in de zijgevel van de portiek, alsmede het middelste raam op de eerste verdieping van de *rechter zijgevel*, waarachter zich respectievelijk de vestibule en het trappenhuis van 5.1.2.e bevinden, zijn in het bezit van ongekleurd glas in lood.
In de *achtergevel* zijn op kelder/souterrainniveau brede, driedelige deuren aangebracht, voor elke woning een. Ter hoogte van de verhoogde begane grond bevinden zich over bijna de gehele breedte loggia's met

gemetselde hoekpijlers en borstweringen. Deze worden bekroond door terrassen met gemetselde borstweringen. Het *schilddak* heeft aan alle zijden overstekken en is gedekt met grijsblauwe holle pannen. Aan de uiteinden van de nok staan gemetselde schoorstenen.
De in grote lijnen vergelijkbare *plattegronden* van de beide woningen laten een tweebeukige opzet zien, waarbij in de linker beuk de hoofdvertrekken zijn ondergebracht en in de rechter verkeersruimten en facilitaire ruimten. De rechter beuk van de rechter woning is breder en iets korter dan die van de linker. Door het verschil in situering van de ingangen wijken op begane grondniveau de locatie en vorm van de entreegebieden en trappenhuizen af en heeft de rechter woning in de rechter beuk een extra (kantoor)ruimte aan de voorzijde. Op de *verdieping* zijn de verschillen in de ruimtelijke indeling grotendeels opgeheven.
De in rode baksteen opgetrokken *spoelschuur* op het achtererf, een functioneel ontwerp zonder onderscheidende stijlkenmerken, is gemetseld in halfsteensverband. Het mansardedak, waarvan de overstekken rusten op klossen, is gedekt met oranjerode pannen.
Het degelijke en praktische ontwerp van 5.1,2,e bood de tuinder gelegenheid om direct vanuit zijn woning de oprit, het achtererf en de tuinderij te bereiken. In het onmiddellijk links van de hoofdingang gesitueerde kantoor kon hij zijn klanten ontvangen. De voor verhuur bestemde linker woning biedt daarentegen een meer representatieve aanblik, waarbij het symmetrisch ontworpen vooruitspringende deel van de voorgevel op inventieve wijze een villa-achtige allure bewerkstelligt.

Interieur
De panden zijn niet bezocht. 5.1,2,e zijn geen interne verbouwingen bekend. Mogelijk zijn hier nog waardevolle interieurelementen uit de bouwtijd aanwezig.

Cultuurhistorische context
Bouwheer en cultuurhistorische achtergrond
5.1,2,e stamde uit een geslacht dat al generaties warmoeziers voortbracht en waarvan de telgen zowel in Nieuwer-Amstel als Sloten gevestigd waren. Zijn vader 5.1,2,e) begon in 1891 een groentekwekerij in het noordelijke deel van de Sloterbinnen- en Middelveldse gecombineerde polders, kortweg de Sloterpolder, in een gebied nabij de buurtschap De Baarsjes dat werd aangeduid als De Slatuintjes. In 1921 nam 5.1,2,e de kwekerij van zijn vader over. Deze omvatte, behalve een woonhuis, onder meer een spoelschuur, loodsen en moestuinen. Al sinds 1917 bezat 5.1,2,e ook eigen warmoezerijen in het Overtoomse Veld. In 1918 was hij medeoprichter van de Coöperatieve Groentenveiling Amsterdam en Omstreken te Sloten, waarvan hij tevens bestuurslid was.
Vanaf 1926 begon de gemeente Amsterdam ten behoeve van stadsuitbreiding in de omgeving van het Slatuinenpad warmoeziers uit te kopen. Ook particuliere bouwondernemingen kochten hier tuindersgrond op. Tegen een achtergrond van dreigende onteigeningen verkocht 5.1,2,e in 1929 zijn bezittingen in De Baarsjes aan de N.V. Noord-Hollandsch Grond en Bouwbedrijf te Amsterdam, waarvan de architect 5.1,2,e 5.1,2,e directeur was. In samenwerking met 5.1,2,e en M. 5.1,2,e bouwde deze hier de in 1932 opgeleverde woningblokken aan de Jan van Galenstraat, Admiralengracht, Joos de Moorstraat en Pieter van der Doesstraat. 5.1,2,e ' tuinderijen in het Overtoomse Veld werden in 1956 onteigend door de gemeente. Hier werd in 1965 het inmiddels alweer afgebroken Andreasziekenhuis gebouwd.
5.1,2,e verplaatste zijn tuindersbedrijf en domicilie van de De Baarsjes naar de Sloterweg, dichtbij het dorp Sloten. In 1929 kocht hij hier aan de noordzijde van de Sloterweg een langgerekt perceel weideland van de veehouder 5.1,2,e waarop hij in 1930 door de architect Lau Peters het onderhavige dubbele woonhuis met spoelschuur liet bouwen, later uitgebreid met een ketelhuis en kassen. 5.1,2,e was in deze tijd niet de enige die deze stap maakte. Al in 1925 had zijn buurman ter rechterzijde, 5.1,2,e 5.1,2,e zich vanuit de Overtoomse Polder aan de Sloterweg gevestigd en er een woning met schuur laten bouwen. In 1930 werden in opdracht van twee uit de Baarsjes verdreven tuinders, 5.1,2,e en 5.1,2,e de beide buurpanden ter linkerzijde gebouwd, Sloterweg 1130-1132. Ook hiervan was Lau Peters de ontwerper. In hetzelfde jaar bouwde Peters voor 5.1,2,e de vrijstaande villa 5.1,2,e het vierde perceel rechts van 5.1,2,e Met hun verhuizing naar de Sloterweg liepen de vier voorop in een ontwikkeling die vijfentwintig jaar later een

hoge vlucht zou nemen. In 1934 werden in het 'plan in hoofdzaak' van het Algemeen Uitbreidingsplan (AUP) de weilanden ten noorden van de Sloterweg gereserveerd voor de aanleg van een 'tuindersdorp'. In 1953 begon de gemeente de hier vaak al generaties gevestigde veehouders te onteigenen. Vanaf 1956 werd het nieuwe Tuinbouwgebied Sloten systematisch in bezit genomen door van elders verdreven tuinders, voornamelijk afkomstig uit het Overtoomse Veld. Ruim drie decennia was dit kassengebied de groentetuin van Amsterdam, tot hier eind jaren tachtig van de vorige eeuw de woonwijk Nieuw Sloten werd gebouwd.

Bouw-, gebruiks- en bewoningsgeschiedenis
De bouwgeschiedenis van de onderhavige panden begint met de vergunningsaanvraag door 5.1,2,e 5.1,2,e op 19 juni 1929 voor de bouw van, opvallend genoeg, een berging annex spoelhok op een kort daarvoor door hem verworven perceel land aan de Sloterweg. Dit betreft het huidige 5.1,2,e de voormalige spoelschuur op het achtererf van 5.1,2,e die tegenwoordig een gedeeltelijke woonfunctie heeft. Klaarblijkelijk was het van belang dat het bedrijf zo snel mogelijk op de nieuwe locatie van start kon gaan. De bouwtekening van Lau Peters is gedateerd mei 1929 en de vergunning werd verleend op 30 september van dat jaar. Op 21 mei 1930 meldde de betrokken bouwinspecteur de voltooiing.
Een spoelruimte, dikwijls in de vorm van een volledig hiervoor ingerichte spoelschuur (ook wel spoelhuis genaamd), was een vast en onontbeerlijk onderdeel van een warmoezerij. In deze vanwege hun functie steevast aan een sloot gelegen bouwwerken werden de geoogste groenten met slootwater gereinigd van aardkluiten en zand alvorens over het water naar de groentemarkt aan de Marnixstraat te worden vervoerd (vanaf 1934 naar de Centrale Markt aan de Jan van Galenstraat). Vaak was de spoelschuur gecombineerd met een botenhuis. Bij de schuur 5.1,2,e was dit niet het geval: schuiten konden hier aanleggen aan de slootzijde en werden geladen via een deur in de zijgevel. De spoelruimte besloeg de helft van de begane grond van de schuur en was voorzien van een betonnen spoelbak en een gewapend betonnen vloer. De andere helft van de schuur diende als bergruimte en had een vloer van aangestampte aarde. De zolder fungeerde eveneens als bergruimte. Lau Peters bouwde in 1930 ook bij 5.1,2,e een spoelschuur. Dit houten exemplaar, gecombineerd met een botenhuis, stond ver achter het huis op het land en bestaat niet meer. De nog bestaande, al voor 1954 tot woonhuis verbouwde bergschuur achter 5.1,2,e heeft nooit een spoelruimte bezeten. Hetzelfde geldt voor de nog bestaande bergschuur die in 1930 achter 5.1,2,e werd opgericht. Daarmee is de voormalige spoelschuur van 5.1,2,e vermoedelijk het laatste bouwwerk in zijn soort dat nog aan de Sloterweg te vinden is.
De beide woonhuizen 5.1,2,e zijn kort na de spoelschuur ontworpen en gelijktijdig gebouwd. De bouwtekeningen dateren uit juni 1929, de eerste proefpaal werd geslagen op 21 augustus van dat jaar en in mei 1930 was de bouw voltooid. In november 1929 ontwierp Lau Peters in opdracht van 5.1,2,e ook nog een houten schuur die in de loop van 1930 ongeveer halverwege de strook tuinbouwland achter 5.1,2,e werd gebouwd.
5.1,2,e ging in 1930 zelf het rechter woonhuis bewonen. Het linker was bestemd voor verhuur. Tot de huurders behoorden, vanaf 1940, onder anderen H.J. Schuss, het hoofd van de rooms-katholieke St. Jozefschool in Sloten, en in later jaren P.J.M.Th. Trautwein, onderwijzeres aan deze instelling. Na de Tweede Wereldoorlog volgden stapsgewijs nog enkele uitbreidingen van de kwekerij. In 1959 liet 5.1,2,e' zoon en opvolger 5.1,2,e (5.1,2,e achter de woonhuizen aan de Sloterweg een serie broeikassen optrekken, waarvan het areaal in 1961 en 1966 nog eens aanzienlijk werd vergroot. In 1964 verscheen op het achtererf van 5.1,2,e een bakstenen ketelhuis ten behoeve van de verwarmingsinstallatie van de kassen.
Door de aanleg van de woonwijk Nieuw Sloten eind jaren tachtig van de vorige eeuw moest het tuinbouwbedrijf van de familie 5.1,2,e andermaal wijken voor een stadsuitbreiding van Amsterdam. De langgerekte strook tuinbouwgrond achter 5.1,2,e kwam voor het grootste deel in handen van de gemeente. Kassen, ketelhuis en schuurtjes werden gesloopt en pal achter de voormalige spoelschuur werd de ringwetering van Nieuw Sloten gegraven, waarna op het land achter de nieuw aangelegde Peilscheidingskade huizen verschenen.

Lau Peters
Naar de architect Lau Peters is nog nauwelijks onderzoek gedaan en over zijn opleiding, omvangrijke oeuvre en opdrachtgevers is weinig bekend. Hij werd op 17 februari 1900 in Amsterdam geboren als Laurentius Theodorus Franciscus Peters, zoon van een rooms-katholieke metselaar, aannemer en zelfbouwer. Na de H.B.S. genoot Lau Peters zijn eerste bouwkundige onderricht aan de M.T.S. in Utrecht, waarna hij zich verder praktisch bekwaamde als tekenaar-opzichter bij de Amsterdamse architect 5.1.2.e 5.1.2.e), de architect van de rooms-katholieke Woning-Vereeniging 5.1.2.e die begin jaren twintig van de twintigste eeuw diverse sociale woningbouwprojecten in Amsterdam-Noord en Amsterdam-Zuid voor deze werkgever realiseerde. Na enkele jaren bij het architectenbureau van de rooms-katholieke kerkenbouwer 5.1.2.e (5.1.2.e), deels als mede-ontwerper, vestigde hij zich in 1926 als zelfstandig architect in Amsterdam.
Voor de Tweede Wereldoorlog bewoog Peters zich vrijwel uitsluitend op het gebied van de volkshuisvesting, waarbij hij zich bediende van de destijds dominante stijl van de verstrakte Amsterdamse School. Gedurende de Jaren 1926-1940 bouwde hij voor particuliere opdrachtgevers, vermoedelijk meestal van rooms-katholieke signatuur, in heel Amsterdam op grote schaal woningen, van de Transvaalbuurt tot de Mercatorbuurt en van de Rivierenbuurt tot de Watergraafsmeer. De serie vrijstaande (dubbele) woonhuizen aan de Sloterweg uit 1929-1930 is in deze periode uitzonderlijk in Peters' oeuvre. Het enige andere van hem bekende voorbeeld in dit genre is de dubbele villa Apollolaan 7-9 uit 1928, architectonisch sterk verwant aan 5.1.2.e Na de Tweede Wereldoorlog zou Peters enkele vrijstaande villa's in modernistische stijl bouwen in de AUP-gebieden, waaronder zijn eigen woonhuis 5.1.2.e in Osdorp uit 1966. Zijn bekendste naoorlogse ontwerp is het modernistische Sint Nicolaascomplex aan de rand van het Beatrixpark, een kloostergebouw met een kapel en twee schoolgebouwen uit de jaren 1955-1961. Lau Peters overleed in 1969.

Conclusie/concept registeromschrijving
5.1.2.e is een dubbel woonhuis, oorspronkelijk onderdeel van een tuindersbedrijf, op onregelmatig grondplan, opgebouwd uit kelder, verhoogde begane grond, verdieping en zolder onder met pannen gedekt schilddak. Op het achtererf van nummer 5.1.2.e staat 5.1.2.e een gelijktijdig ontworpen bakstenen voormalige spoelschuur op rechthoekig grondplan, bestaande uit een begane grond en zolder onder met pannen gedekt mansardedak. De panden zijn in 1929 ontworpen door de architect Lau Peters en in 1929-1930 gebouwd voor de warmoezier 5.1.2.e

De voornaamste *waarden* van 5.1.2.e zijn gelegen in de *cultuurhistorische* betekenis van de panden als relicten van een karakteristieke groentekwekerij, in de omgeving van de Sloterweg ooit een veelvuldig voorkomend verschijnsel. In de relatie tussen het rechter woonhuis en de gelijktijdig ontworpen, voormalige spoelschuur ligt ook *ensemblewaarde* besloten. In het geval van de voormalige spoelschuur is er daarbij tevens sprake van een zekere *zeldzaamheidswaarde*, aangezien - voor zover bekend - in Sloten geen andere voorbeelden meer zijn aan te wijzen van bouwwerken met een dergelijke oorspronkelijke functie. De panden bezitten daarnaast *stedenbouwkundige waarde* als markante onderdelen van de nog gedeeltelijk landelijke lintbebouwing van de Sloterweg, een historisch gegroeid agrarisch cultuurlandschap dat gekenmerkt wordt door percelen die via bruggetjes zijn te bereiken vanaf de weg. Tot slot zijn 5.1.2.e en 5.1.2.e van *architectonische waarde* als degelijk en praktisch ontworpen, uitwendig redelijk gaaf bewaarde voorbeelden van een dubbel woonhuis in verstrakte Amsterdamse Schoolstijl met bijbehorende spoelschuur uit 1930 van de bekende Amsterdamse architect Lau Peters.

Bronnen en literatuur
Kadaster archiefviewer
Koninklijke Bibliotheek, Delpher online kranten- en tijdschriftenbank
Monumenten en Archeologie, archief
Stadsarchief Amsterdam, beeldbank
Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht

'Architect Lau Peters', in: *Bouwbedrijf* 8 (1931) 7, 118-119

M. Blauw, *De stad is nooit af. Ontstaan en ontwikkeling van het stadsdeel Slotervaart, van Algemeen Uitbreidingsplan tot stedelijke vernieuwing*, Hilversum 2005
Cultuurhistorische kwaliteiten oostelijk deel Sloterweg Amsterdam, Weesp 2020 (Cultuurhistorische Projecten)
Cultuurhistorische Verkenning dorpskern Sloten en omgeving Osdorperweg, Amsterdam 2007 (Bureau Monumenten & Archeologie)
T. Heijdra, *Amsterdam Nieuw-West. De geschiedenis van de Westelijke Tuinsteden*, Alkmaar/Amsterdam 2010
Sloterpolder in tekst en beeld. De groentetuin van Amsterdam, periode 1920-1960, Amsterdam 2004 (Werkgroep Sloterpolder)
M. Tse, 'Lau Peters', in *Local Heroes* (online magazine), *# 18*, geraadpleegd op 25 juni 2020: https://www.winhov.nl/site/assets/files/2501/200701_local_heroes_lau_peters_menora_tse.pdf

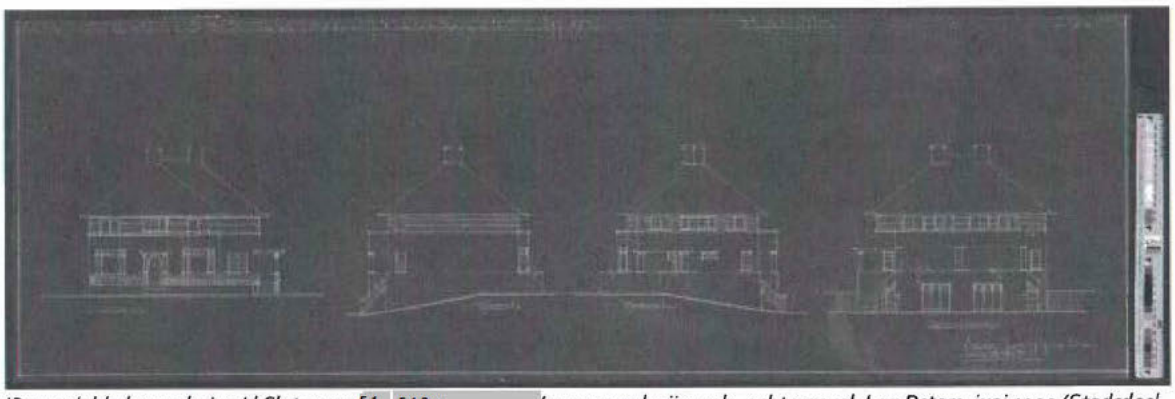
Beeldmateriaal

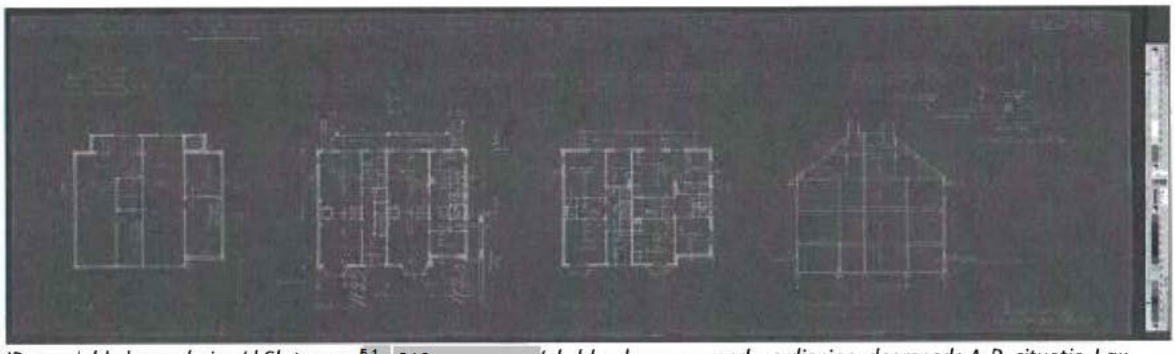
5.1,2,e *kaart, 2021 (Atlas Amsterdam)*

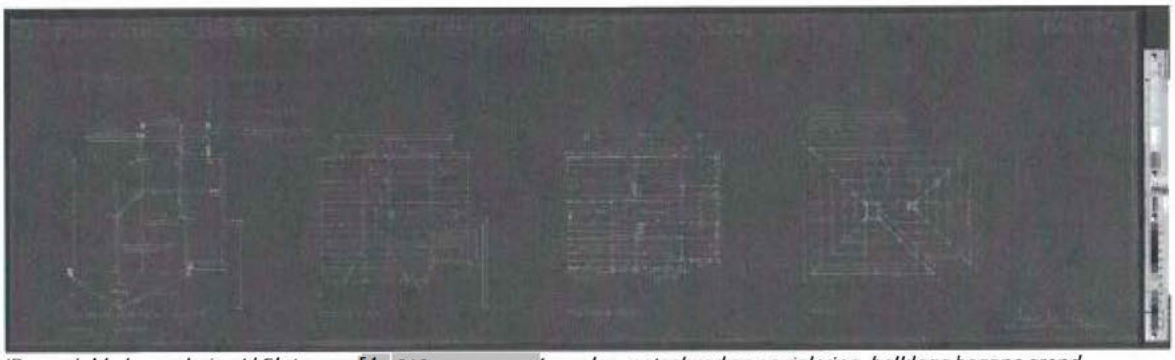
5.1,2,e *luchtfoto, 2021 (Atlas Amsterdam)*

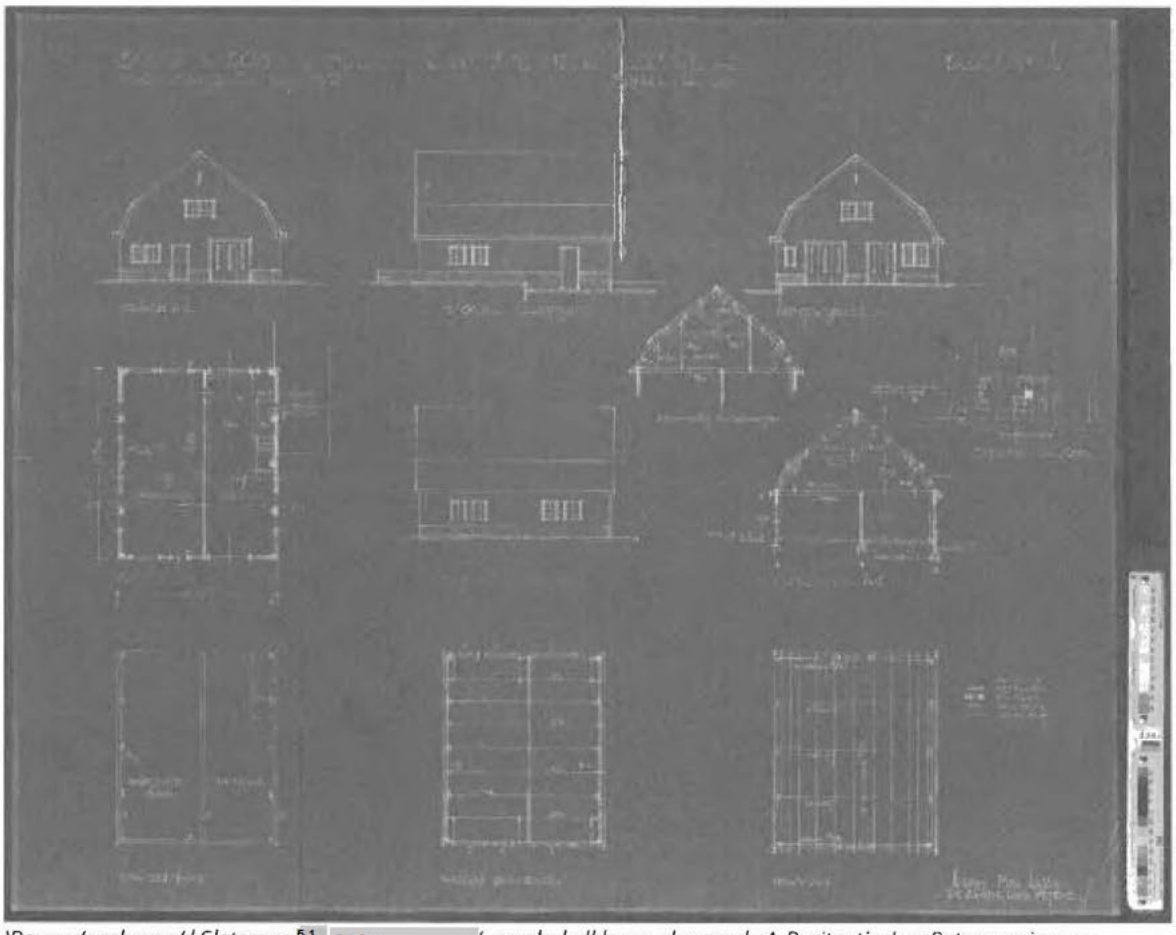
'Bouw dubbel woonhuis a/d Sloterweg 5.1.2.e *', voorgevel, zijgevels, achtergevel, Lau Peters, juni 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)*

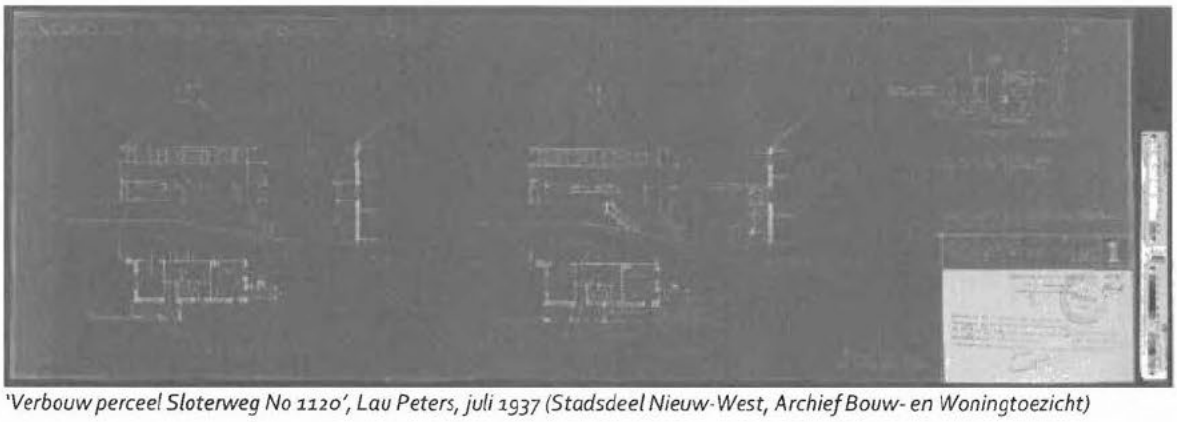
'Bouw dubbel woonhuis a/d Sloterweg 5.1.2.e *', kelder, begane grond, verdieping, doorsnede A-B, situatie, Lau Peters, juni 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)*

'Bouw dubbel woonhuis a/d Sloterweg 5.1.2.e *', aanleg metselwerken en riolering, balklaag begane grond, balklaag verdieping, kapplan, Lau Peters, juni 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)*

'Bouw v/e schuur a/d Sloterweg 5.1.2.e 5.1.2.e', gevels, balklagen, doorsnede A-B, situatie, Lau Peters, mei 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

'Verbouw perceel Sloterweg No 1120', Lau Peters, juli 1937 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

5.1,2,e *(midden), voor- en linker zijgevel, 12 februari 1934, oudste bekende foto.* 5.1,2,e *eveneens ontworpen door Lau Peters in 1930 (Stadsarchief Amsterdam, Beeldbank, afbeeldingsbestand 010009010710)*

5.1,2,e *(geheel links), voorgevel, mei 1954, oudste bekende foto.* 5.1,2,e 5.1,2,e *woonhuis en (tot woonhuis verbouwde) schuur van de voormalige warmoezerij van* 5.1,2,e *uit 1925-1926 (Stadsarchief Amsterdam, Beeldbank, afbeeldingsbestand* 5.1,2,e *)*

5.1,2,e *en 1118 (voorgrond midden) met bijbehorende tuinderij, april 1973 (Stadsarchief Amsterdam, Beeldbank, afbeeldingsbestand* 5.1,2,e *)*

5.1,2,e *(voorgrond) en 1118 (achtergrond), voorgevels, 22 februari 2021 (Monumenten en* 5.1,2,e 5.1,2,e *)*

5.1,2,e *(voorgrond) en 1120-1122 (achtergrond), achtergevels, 22 februari 2021 (Monumenten en* 5.1,2,e 5.1,2,e *)*

Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Herengracht 482
1017 CB Amsterdam

Postbus 10718
1001 ES Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl/erfgoed

Retouradres: Postbus 10718, 1001 ES Amsterdam

Dagelijks Bestuur stadsdeel Nieuw-West
t.a.v. 5.1.2.e
Per mail: 5.1.2.e @amsterdam.nl

Datum 15-09-2021
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Behandeld door 5.1.2.e en Archeologie, 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e @amsterdam.nl
Kopie aan
Bijlage 1

Onderwerp Verkenning dubbel woonhuis aan de 5.1.2.e en bijbehorende schuur aan de 5.1.2.e

Geachte 5.1.2.e

Het dagelijks bestuur van Nieuw-West heeft op 26 mei 2020 verzocht om verkenningen op te stellen voor 40 potentiële monumenten, waaronder een dubbel woonhuis gelegen aan de 5.1.2.e o-5.1.2.e De verkenning inclusief foto's treft u bijgaand aan (bijlage 1).

MenA geeft in deze verkenning aan dat er sprake is van architectonische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarden; daarnaast is intussen sprake van enige zeldzaamheidswaarde. Verder is er sprake van ensemblewaarde in de relatie tussen het rechter woonhuis en de schuur als gelijktijdig ontworpen, vaste onderdelen van een traditionele groentekwekerij.

MenA stelt het dagelijks bestuur van Nieuw-West voor om advies te vragen aan de subcommissie Aanwijzing Monumenten van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
5.1.2.e

Commissie
Ruimtelijke Kwaliteit

Bezoekadres
Weesperplein 8
Amsterdam

Postbus 1409
1000 BK Amsterdam
5.1.2.e@amsterdam.nl
www.crk.amsterdam.nl

Commisse Aanwijzing Monumenten

Onderwerp	Adviesaanvraag aanwijzing 5.1,2,e
Vergaderdatum	27 september 2021
Commissie	5.1,2,e), 5.1,2,e (architectuurhistoricus), 5.1,2,e (architectuur- en bouwhistoricus), 5.1,2,e (bouwhistoricus)
Secretarissen	5.1,2,e
Adviseur(s)	5.1,2,e (Monumenten en Archeologie)

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur van Stadsdeel Nieuw West,

U heeft de subcommissie Aanwijzing Monumenten van de CRK gevraagd advies uit te brengen over de aanwijzing van de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan 5.1,2,e als gemeentelijk monument. De commissie hanteert bij de advisering de selectiecriteria voor monumenten en beschermde stads- en dorpsgezichten, zoals vastgesteld in de Erfgoedverordening. Zij beoordeelt of dit ensemble voor Amsterdam van belang is vanwege de stedenbouwkundige, architectonische en/of cultuurhistorische waarde. Daarnaast wordt beoordeeld in hoeverre het een gaaf en/of zeldzaam voorbeeld is voor een bepaalde periode of van een bepaald (gebouw)type.

De commissie adviseert u 5.1,2,e gebouwd in 1930 naar ontwerp architect L.Th.F Peters, niet aan te wijzen als gemeentelijk monument. Cultuurhistorisch is de combinatie van woning met spoelschuur voor de geschiedenis van het gebruik van dit gebied van waarde, maar door de verbouwing van de spoelschuur tot woonhuis en de gewijzigde stedenbouwkundige context is dit niet meer als zodanig afleesbaar. Hoewel het ontwerp architectonisch verzorgd is, heeft het dubbele woonhuis met spoelschuur geen bijzondere architectonische meerwaarde.

Stedenbouwkundige waarde
De villa is onderdeel van de lintbebouwing aan de Sloterweg, al eeuwen een belangrijke uitvalsweg en verbinding tussen Amsterdam en Sloten. Hoewel de bebouwing langs het lint oorspronkelijk voornamelijk een agrarische functie had, werden er vanaf het begin van de 20ste eeuw steeds meer

vrijstaande woonhuizen en villa's aan gebouwd. In de jaren '50 werd het gebied ten noorden van de Sloterweg ingericht voor tuinbouw. De oorspronkelijke langgerekte slotenverkaveling is inmiddels door de in de jaren '80 aangelegde woonwijk Nieuw Sloten verdwenen. De panden hebben enige stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de oorspronkelijke lintbebouwing.

Architectonische en cultuurhistorische waarde
Het dubbele woonhuis werd in 1929-1930 gebouwd naar ontwerp van architect Lau Peters voor de groentehandelaar 5.1.2.e Deze telg uit een familie van groentekwekers had oorspronkelijk een onderneming aan de Slatuinenweg in de Baarsjes. Dreigende onteigening in verband met de stadsuitbreiding, zorgde ervoor dat hij zijn woning en onderneming voortzette op een langgerekt door sloten omringd kavel aan de noordzijde van de Sloterweg.
Achter het woonhuis, direct aan de sloot staat nog de gelijktijdig ontworpen spoelschuur, waar groente met slootwater werd schoongespoeld voordat het door middel van een tuindersvlet naar de markt bij de Marnixstraat werd vervoerd.
Het dubbele woonhuis met kelder, verhoogde begane grond, verdieping en zolder onder een schilddak is gebouwd in verstrakte Amsterdamse Schoolstijl. Voor de gemetselde spoelschuur van een verdieping en zolder onder een mansardekap is duidelijk gekozen voor een functionele vormgeving.
Zowel het ontwerp van het dubbele woonhuis als de spoelschuur zijn architectonisch sober, maar verzorgd. Architectonisch heeft het geheel geen bijzondere meerwaarde, die een bescherming als gemeentelijk monument zou rechtvaardigen. De aanwezigheid van de spoelschuur heeft cultuurhistorisch waarde voor dit gebied , als herinnering aan het gebruik als groentekwekerij. Door de veranderde stedenbouwkundige omgeving en verbouwing tot woonhuis is dit aspect niet meer als zodanig afleesbaar.

Amsterdam, 1 november 2021

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e

Cc Monumenten en Archeologie

Bezoekadres
Plein '40 -'45 nr. 1
1064 SW Amsterdam

Postbus 2003
1000 CA Amsterdam
Telefoon 14020
amsterdam.nl

Retouradres Postbus 2003, 1000 CA Amsterdam

Gemeente Amsterdam
Afdeling Vastgoed
Postbus 121
1000 AC Amsterdam

Datum	23 november 2021
Ons kenmerk	
Behandeld door	5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e @amsterdam.nl
Onderwerp	besluit niet starten procedure monumentenaanwijzing 5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e

Geachte heer, mevrouw,

Het dagelijks bestuur van Nieuw-West heeft op 12 mei 2020 de afdeling Monumenten en Archeologie van de gemeente Amsterdam (MenA) verzocht om verkenningen op te stellen voor 40 potentiële gemeentelijke monumenten, waaronder voor de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan de 5.1,2,e

Naar aanleiding van dit verzoek heeft Monumenten en Archeologie (MenA) bijgaande verkenning van dit complex opgesteld. Naar aanleiding ervan concludeert MenA dat dit ensemble architectonische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde bezit (bijlage 1 en 2).

De Subcommissie Aanwijzing Monumenten van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) heeft negatief geadviseerd over de aanwijzing tot gemeentelijk monument aan het dagelijks bestuur vanwege het gebrek aan gaafheid (bijlage 3). Het dagelijks bestuur volgt dit advies. Dit betekent dat de procedure niet zal worden gestart en het complex dus niet zal worden aangewezen als gemeentelijk monument.

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West besluit:

De aanwijzingsprocedure tot gemeentelijk monument van de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan 5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e kadastraal bekend als STN02 E 08816 G 0000 en STN02 E 03984 G 0000 en, niet te starten.

Iedere belanghebbende bij dit besluit kan, op grond van artikel 7:1 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het dagelijks bestuur, te richten aan:

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West
Afdeling Juridische Zaken
President 5.1.2.e
5.1.2.e Amsterdam

Een bezwaarschrift schorst niet de werking van het besluit.

Als onverwijlde spoed dat vereist, kan na indiening van een bezwaarschrift bovendien een voorlopige voorziening worden gevraagd aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Amsterdam, Postbus 75850, 1070 AW Amsterdam, onder vermelding van naam, adres, motivering en handtekening.

Ik vertrouw erop u, met toezending van dit besluit en bijbehorende stukken, voldoende geïnformeerd te hebben.

Mocht u vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e @amsterdam.nl

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,
namens hen,
het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West,

5.1.2.e 5.1.2.e

mevrouw E.J.M. Plasmeijer,
Stadsdeelsecretaris

de heer E. Ünver,
Voorzitter

Bijlage 1: Verkenning van MenA d.d. 13 september 2021
Bijlage 2 Begeleidende brief van MenA d.d. 15 september 2021
Bijlage 3: Advies CRK d.d. 27 september 2021

Gemeente Amsterdam

Verkenning van 5.1.2,e
Datum beschrijving: 13 september 2021
Auteur: 5.1.2,e
Bezoekdatum: n.v.t.

Architect: L.Th.F. Peters
Ontwerpjaar: 1929
Bouwjaar: 1929-1930
Ordewaardering: orde 1 (nog niet vastgesteld)

Opmerking[en]
Deze quickscan is gemaakt door Monumenten en Archeologie op verzoek van Stadsdeel Nieuw-West (d.d. 26 mei 2020). Dit in het kader van de procedure tot aanwijzing van de panden tot gemeentelijk monument. Als gevolg van de coronamaatregelen van de gemeente konden de panden niet worden bezocht.

Stedenbouwkundige context
Aangelegd op een veendijk die de noordelijk gelegen Sloterpolder scheidt van de zuidelijk gelegen Riekerpolder, is de Sloterweg al eeuwen de verbinding tussen Amsterdam en het dorp Sloten. Lange tijd was deze tevens de belangrijkste uitvalsweg vanuit Amsterdam naar het westen. Als onderdeel van de Heilige Weg naar de Kapel ter Heilige Stede in de Kalverstraat, waar in 1345 het Mirakel van Amsterdam had plaatsgevonden, was de Sloterweg bovendien een belangrijke pelgrimsroute. Al in de zeventiende eeuw was er tussen de Schinkel en het dorp Sloten sprake van een aaneenschakeling van boerderijen langs de Sloterweg, vrijwel uitsluitend aan de noordzijde. Ook waren hier diverse buitenplaatsen, die in de negentiende eeuw zonder uitzondering zijn verdwenen.
In 1815, toen de staat van de weg te wensen overliet, besloot een aantal voor het onderhoud verantwoordelijke lokale landeigenaren het tolrecht aan te vragen om daarmee de kosten te dekken. In 1818 werd de Sloterweg bestraat en in 1847 werden aan beide zijden bomen geplant. De tolheffing bleef bestaan tot de annexatie van de gemeente Sloten door Amsterdam in 1921.
Al voor de Tweede Wereldoorlog verschenen tussen de agrarische bebouwing aan de Sloterweg diverse villa's en woonhuizen. Ook werden in deze periode aan de zuidzijde een volkstuinpark, een bijenpark en een privépark in Engelse landschapsstijl (het huidige Siegerpark) aangelegd. In 1953 ging men over tot de uitvoering van een reeds in het Algemeen Uitbreidingsplan (AUP) van 1934 opgenomen plan om van de weidegronden ten noorden van de Sloterweg een permanent vestigingsgebied te maken voor tuinders. De nieuwe gebruikers waren warmoeziers die van hun land binnen de westelijke Ringspoorweg waren verdreven ten behoeve van de aanleg van de nieuwe tuinsteden. Aan de zuidzijde van de Sloterweg verschenen in deze tijd nog meer volkstuincomplexen en een sportpark. Met de aanleg van de Ring A10 in de jaren zeventig van de twintigste eeuw verdween het oostelijke deel van de Sloterweg, waardoor deze niet langer in verbinding staat met de Sloterkade en de Overtoom. Het resterende deel tussen de Ringvaart en de Johan Huizingalaan wordt tegenwoordig in tweeën gesneden door de Anderlechtlaan. Aan weerszijden daarvan heeft de Sloterweg zijn landelijk karakter enigszins behouden dankzij een aantal negentiende-eeuwse boerderijen. Met de aanleg vanaf eind jaren tachtig van de woonwijk Nieuw Sloten op de plaats van het glastuinbouwgebied ten noorden van de Sloterweg kwam definitief een einde aan de doorkijken naar het open weidelandschap en de tuinderijen die hier lange tijd het decor vormden. In de afgelopen decennia is er steeds meer nieuwbouw aan de Sloterweg bijgekomen, de

laatste jaren vooral in de vorm van sterk verdichte zelfbouwkavels, waardoor de lintbebouwing hier steeds nauwer aaneengesloten is geraakt.
De panden 5.1.2.e staan aan de noordzijde van de Sloterweg in het gedeelte tussen de bebouwde kom van het dorp Sloten en de Anderlechtlaan. Zij bevinden zich aan de oostkant van een intensief bebouwd stuk land dat aan alle zijden is omgeven door sloten. De onderhavige panden liggen enkele tientallen meters terug van de Sloterweg, waarvan zij zijn gescheiden door een voortuin en de wegsloot. De percelen zijn bereikbaar via houten bruggetjes.

Gebouwtype en bouwgeschiedenis in hoofdlijnen
Dubbel woonhuis op onregelmatig grondplan, oorspronkelijk onderdeel van een tuindersbedrijf, opgebouwd uit kelder, verhoogde begane grond, verdieping en zolder onder met pannen gedekt schilddak. Doordat de panden met de voorzijde tegen een talud zijn aangebouwd en het achtererf onder straatniveau ligt, heeft de kelder aan de achterzijde het karakter van een souterrain. De hoofdingang van de linker woning 5.1.2.e bevindt zich in de voorgevel, die van de rechter woning 5.1.2.e in een uitgebouwde portiek aan de rechterzijgevel. Beide entrees zijn te bereiken via een trap van vijf treden vanuit de voortuin. Op het achtererf van nummer 5.1.2.e staat een bakstenen voormalige spoelschuur, oorspronkelijk eveneens onderdeel van het tuindersbedrijf waartoe ook de beide woningen behoorden en gebouwd in dezelfde tijd. Dit bezit een rechthoekig grondplan en bestaat uit een begane grond en zolder onder een met pannen gedekt mansardedak. Gedeeltelijk in gebruik genomen als woning, heeft dit bouwwerk sinds 1987 het adres 5.1.2.e

Het dubbele woonhuis en de voormalige spoelschuur werden in 1929 ontworpen door de architect Lau Peters (1900-1969) en in 1929-1930 gebouwd voor de warmoezier 5.1.2.e die zelf het rechter pand ging bewonen. In 1937 maakte Peters voor dezelfde opdrachtgever een deur in de achtermuur van de portiek van 5.1.2.e en daarachter een betonnen buitentrap naar het achtererf. Hoewel het bouwdossier geen melding maakt van verdere verbouwingen, hebben sindsdien nog wel enkele wijzigingen aan het exterieur plaatsgevonden. Aan de hand van historische (lucht)foto's is globaal na te gaan wanneer deze tot stand zijn gekomen. Zo zijn vrijwel alle ramen en deuren al voor 1979 vervangen door moderne exemplaren, waarbij de oorspronkelijke roedeverdelingen en bovenlichten niet zijn gehandhaafd. De (houten?) trappen met kwart die de loggia's aan de achterzijde verbonden met het laag gelegen achtererf zijn na 1987 verdwenen. Ook de voormalige spoelschuur op het achtererf heeft enkele veranderingen ondergaan. De kleine dakkapel aan de linkerzijde is al voor 1969 toegevoegd. De ramen en deuren hebben hun huidige vormen en afmetingen vermoedelijk rond 1987 gekregen, toen een deel van de schuur als woning in gebruik werd genomen. Niet al te lang geleden heeft de schuur een nieuw pannendak gekregen. In 2016 is aan de achterzijde een houten veranda aangebouwd.

Architectonische verschijningsvorm
Exterieur
Het in rode baksteen opgetrokken dubbele woonhuis in verstrakte Amsterdamse Schoolstijl heeft een gemetseld terras als basis. Boven de in kruisverband gemetselde plint zijn de alle verschillend vormgegeven gevels uitgevoerd in halfsteensverband. Ter hoogte van de verdieping is sober siermetselwerk in de vorm van geprofileerde banden aangebracht.
Het iets naar voren springende linker gedeelte van de *voorgevel* is een symmetrische eenheid, met aan weerszijden van de centraal daarin geplaatste voordeur van 5.1.2.e driezijdige erkers die worden bekroond door terrassen met gemetselde borstweringen. De boogvormige ingang wordt geflankeerd door ladderramen met decoratief glas in lood. Doordat het schilddak hier met de voorgevel mee naar voren springt, wordt de suggestie gewekt van een afzonderlijke kap. Het aanzienlijk smallere, naar achteren gelegen rechterdeel van de voorgevel, met de uitgebouwde portiek van 5.1.2.e heeft een architectonisch ondergeschikte positie. De *linker zijgevel* is blind, afgezien van twee kleine vensters aan de achterzijde. De raampjes in de zijgevel van de portiek, alsmede het middelste raam op de eerste verdieping van de *rechter zijgevel*, waarachter zich respectievelijk de vestibule en het trappenhuis van 5.1.2.e bevinden, zijn in het bezit van ongekleurd glas in lood.
In de *achtergevel* zijn op kelder/souterrainniveau brede, driedelige deuren aangebracht, voor elke woning een. Ter hoogte van de verhoogde begane grond bevinden zich over bijna de gehele breedte loggia's met

gemetselde hoekpijlers en borstweringen. Deze worden bekroond door terrassen met gemetselde borstweringen. Het *schilddak* heeft aan alle zijden overstekken en is gedekt met grijsblauwe holle pannen. Aan de uiteinden van de nok staan gemetselde schoorstenen.
De in grote lijnen vergelijkbare *plattegronden* van de beide woningen laten een tweebeukige opzet zien, waarbij in de linker beuk de hoofdvertrekken zijn ondergebracht en in de rechter verkeersruimten en facilitaire ruimten. De rechter beuk van de rechter woning is breder en iets korter dan die van de linker. Door het verschil in situering van de ingangen wijken op begane grondniveau de locatie en vorm van de entreegebieden en trappenhuizen af en heeft de rechter woning in de rechter beuk een extra (kantoor)ruimte aan de voorzijde. Op de *verdieping* zijn de verschillen in de ruimtelijke indeling grotendeels opgeheven.
De in rode baksteen opgetrokken *spoelschuur* op het achtererf, een functioneel ontwerp zonder onderscheidende stijlkenmerken, is gemetseld in halfsteensverband. Het mansardedak, waarvan de overstekken rusten op klossen, is gedekt met oranjerode pannen.
Het degelijke en praktische ontwerp van 5.1,2,e bood de tuinder gelegenheid om direct vanuit zijn woning de oprit, het achtererf en de tuinderij te bereiken. In het onmiddellijk links van de hoofdingang gesitueerde kantoor kon hij zijn klanten ontvangen. De voor verhuur bestemde linker woning biedt daarentegen een meer representatieve aanblik, waarbij het symmetrisch ontworpen vooruitspringende deel van de voorgevel op inventieve wijze een villa-achtige allure bewerkstelligt.

Interieur
De panden zijn niet bezocht. 5.1,2,e zijn geen interne verbouwingen bekend. Mogelijk zijn hier nog waardevolle interieurelementen uit de bouwtijd aanwezig.

Cultuurhistorische context
Bouwheer en cultuurhistorische achtergrond
5.1,2,e stamde uit een geslacht dat al generaties warmoeziers voortbracht en waarvan de telgen zowel in Nieuwer-Amstel als Sloten gevestigd waren. Zijn vader 5.1,2,e) begon in 1891 een groentekwekerij in het noordelijke deel van de Sloterbinnen- en Middelveldse gecombineerde polders, kortweg de Sloterpolder, in een gebied nabij de buurtschap De Baarsjes dat werd aangeduid als De Slatuintjes. In 1921 nam 5.1,2,e de kwekerij van zijn vader over. Deze omvatte, behalve een woonhuis, onder meer een spoelschuur, loodsen en moestuinen. Al sinds 1917 bezat 5.1,2,e ook eigen warmoezerijen in het Overtoomse Veld. In 1918 was hij medeoprichter van de Coöperatieve Groentenveiling Amsterdam en Omstreken te Sloten, waarvan hij tevens bestuurslid was.
Vanaf 1926 begon de gemeente Amsterdam ten behoeve van stadsuitbreiding in de omgeving van het Slatuinenpad warmoeziers uit te kopen. Ook particuliere bouwondernemingen kochten hier tuindersgrond op. Tegen een achtergrond van dreigende onteigeningen verkocht 5.1,2,e in 1929 zijn bezittingen in De Baarsjes aan de N.V. Noord-Hollandsch Grond en Bouwbedrijf te Amsterdam, waarvan de architect 5.1,2,e 5.1,2,e directeur was. In samenwerking met 5.1,2,e en M. 5.1,2,e bouwde deze hier de in 1932 opgeleverde woningblokken aan de Jan van Galenstraat, Admiralengracht, Joos de Moorstraat en 5.1,2,e 5.1,2,e ' tuinderijen in het Overtoomse Veld werden in 1956 onteigend door de gemeente. Hier werd in 1965 het inmiddels alweer afgebroken Andreasziekenhuis gebouwd.
5.1,2,e verplaatste zijn tuindersbedrijf en domicilie van de De Baarsjes naar de Sloterweg, dichtbij het dorp Sloten. In 1929 kocht hij hier aan de noordzijde van de Sloterweg een langgerekt perceel weideland van de veehouder 5.1,2,e waarop hij in 1930 door de architect Lau Peters het onderhavige dubbele woonhuis met spoelschuur liet bouwen, later uitgebreid met een ketelhuis en kassen. 5.1,2,e was in deze tijd niet de enige die deze stap maakte. Al in 1925 had zijn buurman ter rechterzijde, 5.1,2,e 5.1,2,e zich vanuit de Overtoomse Polder aan de Sloterweg gevestigd en er een woning met schuur laten bouwen. In 1930 werden in opdracht van twee uit de Baarsjes verdreven tuinders, 5.1,2,e en 5.1,2,e de beide buurpanden ter linkerzijde gebouwd, Sloterweg 1130-1132. Ook hiervan was Lau Peters de ontwerper. In hetzelfde jaar bouwde Peters voor 5.1,2,e de vrijstaande villa 5.1,2,e het vierde perceel rechts van 5.1,2,e Met hun verhuizing naar de Sloterweg liepen de vier voorop in een ontwikkeling die vijfentwintig jaar later een

hoge vlucht zou nemen. In 1934 werden in het 'plan in hoofdzaak' van het Algemeen Uitbreidingsplan (AUP) de weilanden ten noorden van de Sloterweg gereserveerd voor de aanleg van een 'tuindersdorp'. In 1953 begon de gemeente de hier vaak al generaties gevestigde veehouders te onteigenen. Vanaf 1956 werd het nieuwe Tuinbouwgebied Sloten systematisch in bezit genomen door van elders verdreven tuinders, voornamelijk afkomstig uit het Overtoomse Veld. Ruim drie decennia was dit kassengebied de groentetuin van Amsterdam, tot hier eind jaren tachtig van de vorige eeuw de woonwijk Nieuw Sloten werd gebouwd.

Bouw-, gebruiks- en bewoningsgeschiedenis
De bouwgeschiedenis van de onderhavige panden begint met de vergunningsaanvraag door 5.1.2,e 5.1.2,e op 19 juni 1929 voor de bouw van, opvallend genoeg, een berging annex spoelhok op een kort daarvoor door hem verworven perceel land aan de Sloterweg. Dit betreft het huidige 5.1.2,e de voormalige spoelschuur op het achtererf van 5.1.2,e die tegenwoordig een gedeeltelijke woonfunctie heeft. Klaarblijkelijk was het van belang dat het bedrijf zo snel mogelijk op de nieuwe locatie van start kon gaan. De bouwtekening van Lau Peters is gedateerd mei 1929 en de vergunning werd verleend op 30 september van dat jaar. Op 21 mei 1930 meldde de betrokken bouwinspecteur de voltooiing.
Een spoelruimte, dikwijls in de vorm van een volledig hiervoor ingerichte spoelschuur (ook wel spoelhuis genaamd), was een vast en onontbeerlijk onderdeel van een warmoezerij. In deze vanwege hun functie steevast aan een sloot gelegen bouwwerken werden de geoogste groenten met slootwater gereinigd van aardkluiten en zand alvorens over het water naar de groentemarkt aan de Marnixstraat te worden vervoerd (vanaf 1934 naar de Centrale Markt aan de Jan van Galenstraat). Vaak was de spoelschuur gecombineerd met een botenhuis. Bij de schuur 5.1.2,e was dit niet het geval: schuiten konden hier aanleggen aan de slootzijde en werden geladen via een deur in de zijgevel. De spoelruimte besloeg de helft van de begane grond van de schuur en was voorzien van een betonnen spoelbak en een gewapend betonnen vloer. De andere helft van de schuur diende als bergruimte en had een vloer van aangestampte aarde. De zolder fungeerde eveneens als bergruimte. Lau Peters bouwde in 1930 ook bij 5.1.2,e een spoelschuur. Dit houten exemplaar, gecombineerd met een botenhuis, stond ver achter het huis op het land en bestaat niet meer. De nog bestaande, al voor 1954 tot woonhuis verbouwde bergschuur achter 5.1.2,e heeft nooit een spoelruimte bezeten. Hetzelfde geldt voor de nog bestaande bergschuur die in 1930 achter 5.1.2,e werd opgericht. Daarmee is de voormalige spoelschuur van 5.1.2,e vermoedelijk het laatste bouwwerk in zijn soort dat nog aan de Sloterweg te vinden is.
De beide woonhuizen 5.1.2,e zijn kort na de spoelschuur ontworpen en gelijktijdig gebouwd. De bouwtekeningen dateren uit juni 1929, de eerste proefpaal werd geslagen op 21 augustus van dat jaar en in mei 1930 was de bouw voltooid. In november 1929 ontwierp Lau Peters in opdracht van 5.1.2,e ook nog een houten schuur die in de loop van 1930 ongeveer halverwege de strook tuinbouwland achter 5.1.2,e werd gebouwd.
5.1.2,e ging in 1930 zelf het rechter woonhuis bewonen. Het linker was bestemd voor verhuur. Tot de huurders behoorden, vanaf 1940, onder anderen H.J. Schuss, het hoofd van de rooms-katholieke St. Jozefschool in Sloten, en in later jaren P.J.M.Th. Trautwein, onderwijzeres aan deze instelling. Na de Tweede Wereldoorlog volgden stapsgewijs nog enkele uitbreidingen van de kwekerij. In 1959 liet 5.1.2,e' zoon en opvolger 5.1.2,e (5.1.2,e achter de woonhuizen aan de Sloterweg een serie broeikassen optrekken, waarvan het areaal in 1961 en 1966 nog eens aanzienlijk werd vergroot. In 1964 verscheen op het achtererf van 5.1.2,e een bakstenen ketelhuis ten behoeve van de verwarmingsinstallatie van de kassen.
Door de aanleg van de woonwijk Nieuw Sloten eind jaren tachtig van de vorige eeuw moest het tuinbouwbedrijf van de familie 5.1.2,e andermaal wijken voor een stadsuitbreiding van Amsterdam. De langgerekte strook tuinbouwgrond achter 5.1.2,e kwam voor het grootste deel in handen van de gemeente. Kassen, ketelhuis en schuurtjes werden gesloopt en pal achter de voormalige spoelschuur werd de ringwetering van Nieuw Sloten gegraven, waarna op het land achter de nieuw aangelegde Peilscheidingskade huizen verschenen.

Lau Peters
Naar de architect Lau Peters is nog nauwelijks onderzoek gedaan en over zijn opleiding, omvangrijke oeuvre en opdrachtgevers is weinig bekend. Hij werd op 17 februari 1900 in Amsterdam geboren als Laurentius Theodorus Franciscus Peters, zoon van een rooms-katholieke metselaar, aannemer en zelfbouwer. Na de H.B.S. genoot Lau Peters zijn eerste bouwkundige onderricht aan de M.T.S. in Utrecht, waarna hij zich verder praktisch bekwaamde als tekenaar-opzichter bij de Amsterdamse architect 5.1.2.e 5.1.2.e), de architect van de rooms-katholieke Woning-Vereeniging 5.1.2.e die begin jaren twintig van de twintigste eeuw diverse sociale woningbouwprojecten in Amsterdam-Noord en Amsterdam-Zuid voor deze werkgever realiseerde. Na enkele jaren bij het architectenbureau van de rooms-katholieke kerkenbouwer 5.1.2.e (5.1.2.e), deels als mede-ontwerper, vestigde hij zich in 1926 als zelfstandig architect in Amsterdam.
Voor de Tweede Wereldoorlog bewoog Peters zich vrijwel uitsluitend op het gebied van de volkshuisvesting, waarbij hij zich bediende van de destijds dominante stijl van de verstrakte Amsterdamse School. Gedurende de Jaren 1926-1940 bouwde hij voor particuliere opdrachtgevers, vermoedelijk meestal van rooms-katholieke signatuur, in heel Amsterdam op grote schaal woningen, van de Transvaalbuurt tot de Mercatorbuurt en van de Rivierenbuurt tot de Watergraafsmeer. De serie vrijstaande (dubbele) woonhuizen aan de Sloterweg uit 1929-1930 is in deze periode uitzonderlijk in Peters' oeuvre. Het enige andere van hem bekende voorbeeld in dit genre is de dubbele villa Apollolaan 7-9 uit 1928, architectonisch sterk verwant aan 5.1.2.e Na de Tweede Wereldoorlog zou Peters enkele vrijstaande villa's in modernistische stijl bouwen in de AUP-gebieden, waaronder zijn eigen woonhuis 5.1.2.e in Osdorp uit 1966. Zijn bekendste naoorlogse ontwerp is het modernistische Sint Nicolaascomplex aan de rand van het Beatrixpark, een kloostergebouw met een kapel en twee schoolgebouwen uit de jaren 1955-1961. Lau Peters overleed in 1969.

Conclusie/concept registeromschrijving
5.1.2.e is een dubbel woonhuis, oorspronkelijk onderdeel van een tuindersbedrijf, op onregelmatig grondplan, opgebouwd uit kelder, verhoogde begane grond, verdieping en zolder onder met pannen gedekt schilddak. Op het achtererf van nummer 5.1.2.e staat 5.1.2.e een gelijktijdig ontworpen bakstenen voormalige spoelschuur op rechthoekig grondplan, bestaande uit een begane grond en zolder onder met pannen gedekt mansardedak. De panden zijn in 1929 ontworpen door de architect Lau Peters en in 1929-1930 gebouwd voor de warmoezier 5.1.2.e

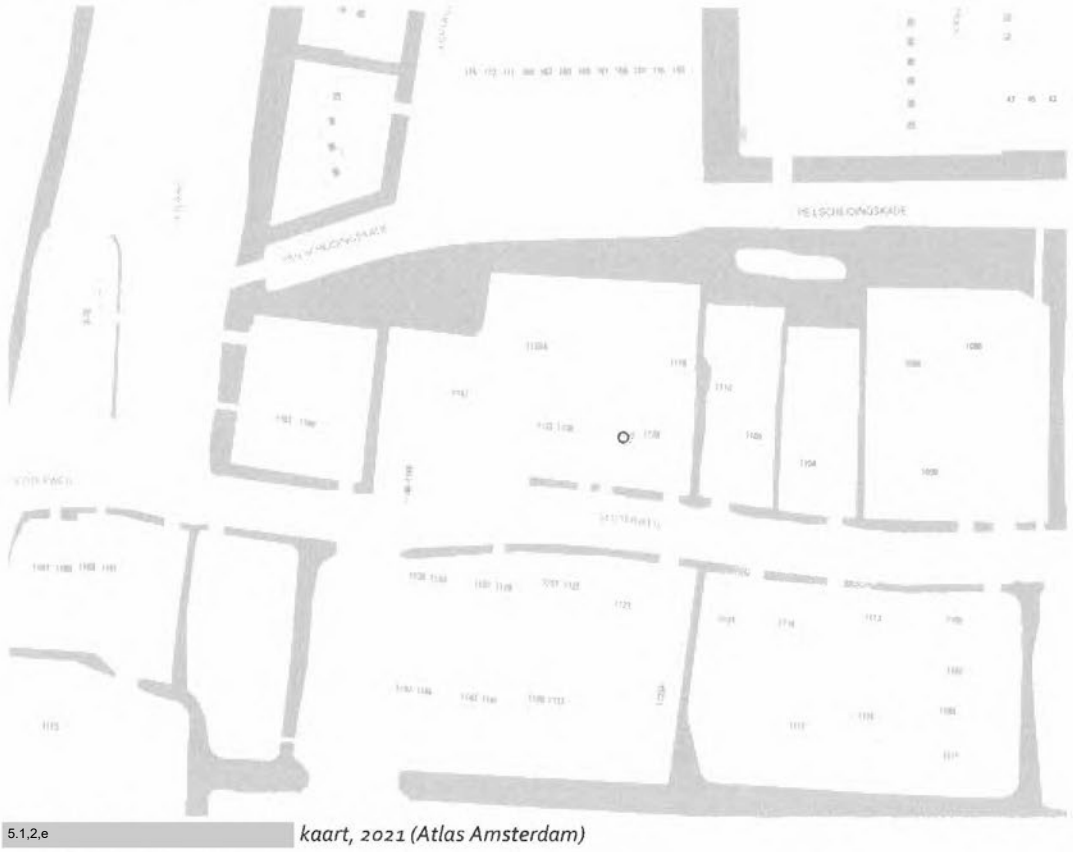
De voornaamste *waarden* van 5.1.2.e zijn gelegen in de *cultuurhistorische* betekenis van de panden als relicten van een karakteristieke groentekwekerij, in de omgeving van de Sloterweg ooit een veelvuldig voorkomend verschijnsel. In de relatie tussen het rechter woonhuis en de gelijktijdig ontworpen, voormalige spoelschuur ligt ook *ensemblewaarde* besloten. In het geval van de voormalige spoelschuur is er daarbij tevens sprake van een zekere *zeldzaamheidswaarde*, aangezien - voor zover bekend - in Sloten geen andere voorbeelden meer zijn aan te wijzen van bouwwerken met een dergelijke oorspronkelijke functie. De panden bezitten daarnaast *stedenbouwkundige waarde* als markante onderdelen van de nog gedeeltelijk landelijke lintbebouwing van de Sloterweg, een historisch gegroeid agrarisch cultuurlandschap dat gekenmerkt wordt door percelen die via bruggetjes zijn te bereiken vanaf de weg. Tot slot zijn 5.1.2.e en 5.1.2.e van *architectonische waarde* als degelijk en praktisch ontworpen, uitwendig redelijk gaaf bewaarde voorbeelden van een dubbel woonhuis in verstrakte Amsterdamse Schoolstijl met bijbehorende spoelschuur uit 1930 van de bekende Amsterdamse architect Lau Peters.

Bronnen en literatuur
Kadaster archiefviewer
Koninklijke Bibliotheek, Delpher online kranten- en tijdschriftenbank
Monumenten en Archeologie, archief
Stadsarchief Amsterdam, beeldbank
Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht

'Architect Lau Peters', in: *Bouwbedrijf* 8 (1931) 7, 118-119

M. Blauw, *De stad is nooit af. Ontstaan en ontwikkeling van het stadsdeel Slotervaart, van Algemeen Uitbreidingsplan tot stedelijke vernieuwing*, Hilversum 2005
Cultuurhistorische kwaliteiten oostelijk deel Sloterweg Amsterdam, Weesp 2020 (Cultuurhistorische Projecten)
Cultuurhistorische Verkenning dorpskern Sloten en omgeving Osdorperweg, Amsterdam 2007 (Bureau Monumenten & Archeologie)
T. Heijdra, *Amsterdam Nieuw-West. De geschiedenis van de Westelijke Tuinsteden*, Alkmaar/Amsterdam 2010
Sloterpolder in tekst en beeld. De groentetuin van Amsterdam, periode 1920-1960, Amsterdam 2004 (Werkgroep Sloterpolder)
M. Tse, 'Lau Peters', in *Local Heroes* (online magazine), *# 18*, geraadpleegd op 25 juni 2020: https://www.winhov.nl/site/assets/files/2501/200701_local_heroes_lau_peters_menora_tse.pdf

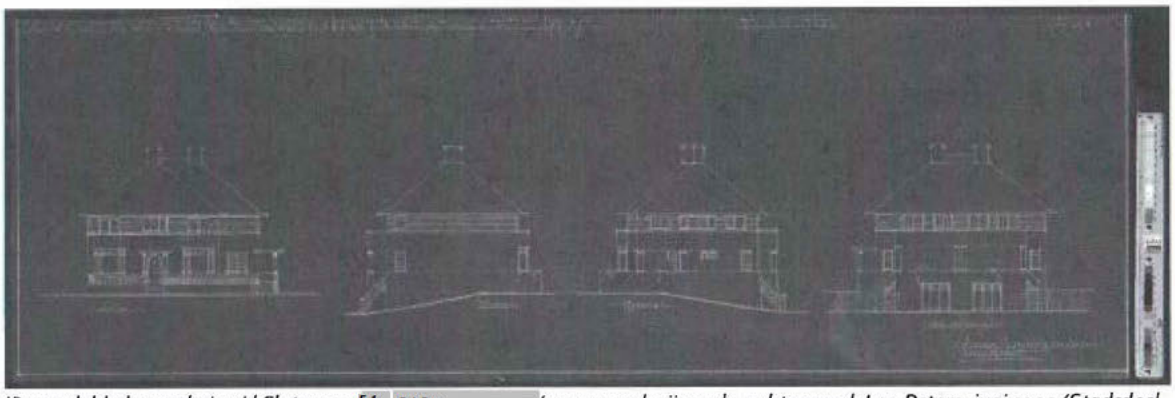
Beeldmateriaal

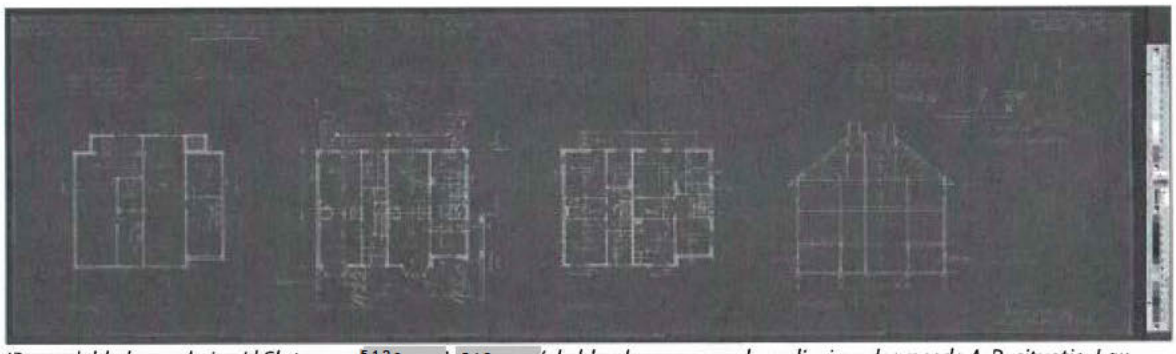
5.1,2,e *kaart, 2021 (Atlas Amsterdam)*

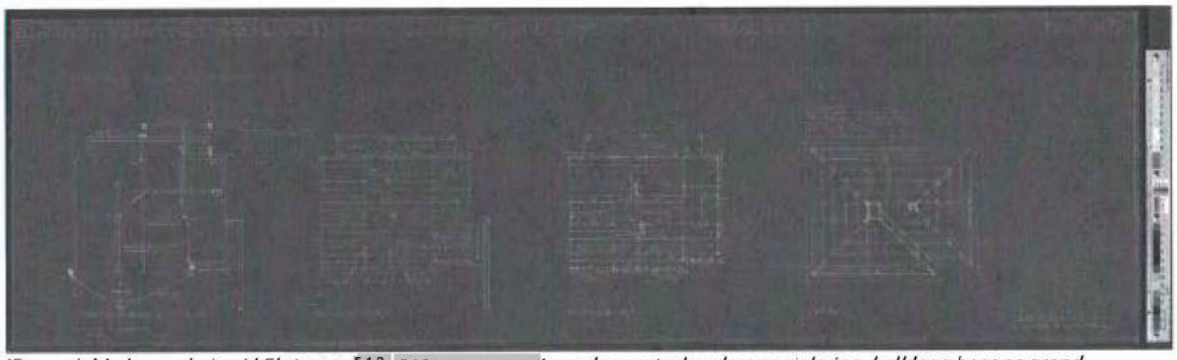
5.1,2,e *luchtfoto, 2021 (Atlas Amsterdam)*

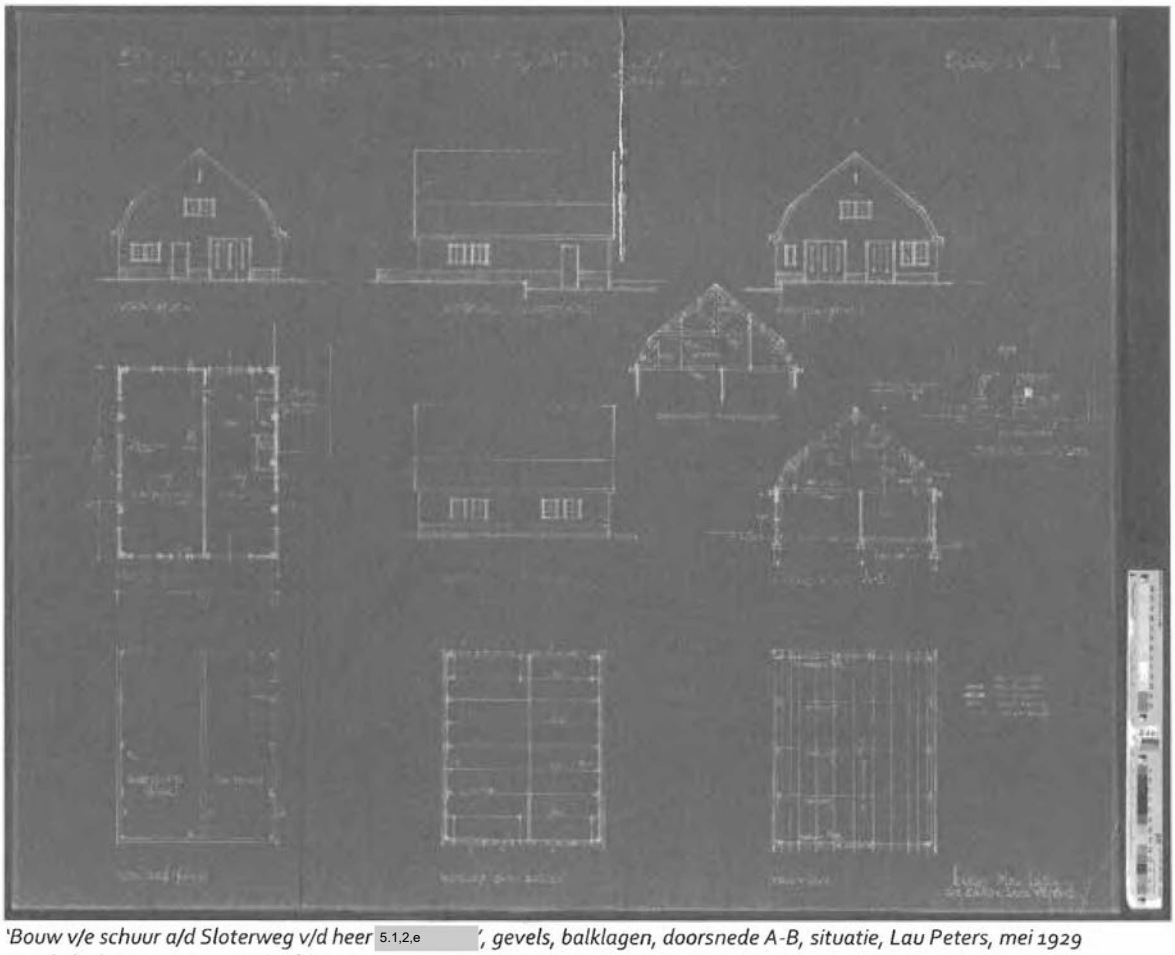
'Bouw dubbel woonhuis a/d Sloterweg 5.1.2.e 5.1.2.e', voorgevel, zijgevels, achtergevel, Lau Peters, juni 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

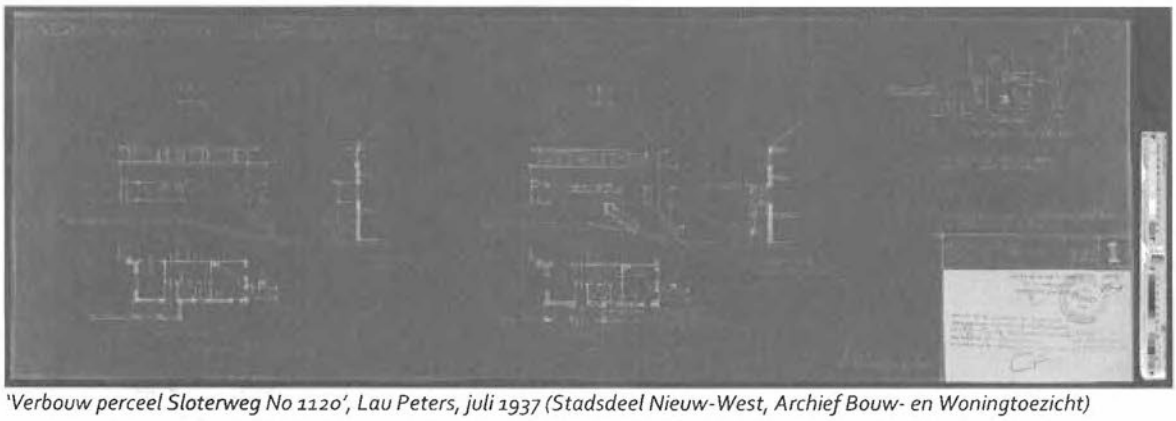
'Bouw dubbel woonhuis a/d Sloterweg 5.1.2.e 5.1.2.e', kelder, begane grond, verdieping, doorsnede A-B, situatie, Lau Peters, juni 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

'Bouw dubbel woonhuis a/d Sloterweg 5.1.2.e 5.1.2.e', aanleg metselwerken en riolering, balklaag begane grond, balklaag verdieping, kapplan, Lau Peters, juni 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

'Bouw v/e schuur a/d Sloterweg v/d heer 5.1.2,e *', gevels, balklagen, doorsnede A-B, situatie, Lau Peters, mei 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)*

'Verbouw perceel Sloterweg No 1120', Lau Peters, juli 1937 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

5.1,2,e *(midden), voor- en linker zijgevel, 12 februari 1934, oudste bekende foto.* 5.1,2,e *eveneens ontworpen door Lau Peters in 1930 (Stadsarchief Amsterdam, Beeldbank, afbeeldingsbestand* 5.1,2,e *)*

5.1,2,e *(geheel links), voorgevel, mei 1954, oudste bekende foto.* 5.1,2,e 5.1,2,e *woonhuis en (tot woonhuis verbouwde) schuur van de voormalige warmoezerij van* 5.1,2,e *uit* 5.1,2,e *(Stadsarchief Amsterdam, Beeldbank, afbeeldingsbestand* 5.1,2,e *)*

5.1,2,e *en 1118 (voorgrond midden) met bijbehorende tuinderij, april 1973 (Stadsarchief Amsterdam, Beeldbank, afbeeldingsbestand* 5.1,2,e *)*

5.1.2,e (voorgrond) en 1118 (achtergrond), voorgevels, 22 februari 2021 (Monumenten en Archeologie, 5.1.2,e 5.1.2,e)

5.1.2,e (voorgrond) en 1120-1122 (achtergrond), achtergevels, 22 februari 2021 (Monumenten en 5.1.2,e 5.1.2,e)

Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Herengracht 482
1017 CB Amsterdam

Postbus 10718
1001 ES Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl/erfgoed

Retouradres: Postbus 10718, 1001 ES Amsterdam

Dagelijks Bestuur stadsdeel Nieuw-West
t.a.v. 5.1.2.e
Per mail: 5.1.2.e @amsterdam.nl

Datum 15-09-2021
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Behandeld door 5.1.2.e en Archeologie, 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e @amsterdam.nl
Kopie aan
Bijlage 1

Onderwerp Verkenning dubbel woonhuis aan de 5.1.2.e en bijbehorende schuur aan de 5.1.2.e

Geachte 5.1.2.e

Het dagelijks bestuur van Nieuw-West heeft op 26 mei 2020 verzocht om verkenningen op te stellen voor 40 potentiële monumenten, waaronder een dubbel woonhuis gelegen aan de 5.1.2.e o-5.1.2.e De verkenning inclusief foto's treft u bijgaand aan (bijlage 1).

MenA geeft in deze verkenning aan dat er sprake is van architectonische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarden; daarnaast is intussen sprake van enige zeldzaamheidswaarde. Verder is er sprake van ensemblewaarde in de relatie tussen het rechter woonhuis en de schuur als gelijktijdig ontworpen, vaste onderdelen van een traditionele groentekwekerij.

MenA stelt het dagelijks bestuur van Nieuw-West voor om advies te vragen aan de subcommissie Aanwijzing Monumenten van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
5.1.2.e

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

Bezoekadres
Weesperplein 8
Amsterdam

Postbus 1409
1000 BK Amsterdam
5.1.2.e@amsterdam.nl
www.crk.amsterdam.nl

Commisse Aanwijzing Monumenten

Onderwerp	Adviesaanvraag aanwijzing 5.1,2,e
Vergaderdatum	27 september 2021
Commissie	5.1,2,e), 5.1,2,e (architectuurhistoricus), 5.1,2,e (architectuur- en bouwhistoricus), 5.1,2,e (bouwhistoricus)
Secretarissen	5.1,2,e
Adviseur(s)	5.1,2,e (Monumenten en Archeologie)

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur van Stadsdeel Nieuw West,

U heeft de subcommissie Aanwijzing Monumenten van de CRK gevraagd advies uit te brengen over de aanwijzing van de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan 5.1,2,e als gemeentelijk monument. De commissie hanteert bij de advisering de selectiecriteria voor monumenten en beschermde stads- en dorpsgezichten, zoals vastgesteld in de Erfgoedverordening. Zij beoordeelt of dit ensemble voor Amsterdam van belang is vanwege de stedenbouwkundige, architectonische en/of cultuurhistorische waarde. Daarnaast wordt beoordeeld in hoeverre het een gaaf en/of zeldzaam voorbeeld is voor een bepaalde periode of van een bepaald (gebouw)type.

De commissie adviseert u 5.1,2,e gebouwd in 1930 naar ontwerp architect L.Th.F Peters, niet aan te wijzen als gemeentelijk monument. Cultuurhistorisch is de combinatie van woning met spoelschuur voor de geschiedenis van het gebruik van dit gebied van waarde, maar door de verbouwing van de spoelschuur tot woonhuis en de gewijzigde stedenbouwkundige context is dit niet meer als zodanig afleesbaar. Hoewel het ontwerp architectonisch verzorgd is, heeft het dubbele woonhuis met spoelschuur geen bijzondere architectonische meerwaarde.

Stedenbouwkundige waarde
De villa is onderdeel van de lintbebouwing aan de Sloterweg, al eeuwen een belangrijke uitvalsweg en verbinding tussen Amsterdam en Sloten. Hoewel de bebouwing langs het lint oorspronkelijk voornamelijk een agrarische functie had, werden er vanaf het begin van de 20ste eeuw steeds meer

vrijstaande woonhuizen en villa's aan gebouwd. In de jaren '50 werd het gebied ten noorden van de Sloterweg ingericht voor tuinbouw. De oorspronkelijke langgerekte slotenverkaveling is inmiddels door de in de jaren '80 aangelegde woonwijk Nieuw Sloten verdwenen. De panden hebben enige stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de oorspronkelijke lintbebouwing.

Architectonische en cultuurhistorische waarde
Het dubbele woonhuis werd in 1929-1930 gebouwd naar ontwerp van architect Lau Peters voor de groentehandelaar 5.1.2.e Deze telg uit een familie van groentekwekers had oorspronkelijk een onderneming aan de Slatuinenweg in de Baarsjes. Dreigende onteigening in verband met de stadsuitbreiding, zorgde ervoor dat hij zijn woning en onderneming voortzette op een langgerekt door sloten omringd kavel aan de noordzijde van de Sloterweg.
Achter het woonhuis, direct aan de sloot staat nog de gelijktijdig ontworpen spoelschuur, waar groente met slootwater werd schoongespoeld voordat het door middel van een tuindersvlet naar de markt bij de Marnixstraat werd vervoerd.
Het dubbele woonhuis met kelder, verhoogde begane grond, verdieping en zolder onder een schilddak is gebouwd in verstrakte Amsterdamse Schoolstijl. Voor de gemetselde spoelschuur van een verdieping en zolder onder een mansardekap is duidelijk gekozen voor een functionele vormgeving.
Zowel het ontwerp van het dubbele woonhuis als de spoelschuur zijn architectonisch sober, maar verzorgd. Architectonisch heeft het geheel geen bijzondere meerwaarde, die een bescherming als gemeentelijk monument zou rechtvaardigen. De aanwezigheid van de spoelschuur heeft cultuurhistorisch waarde voor dit gebied , als herinnering aan het gebruik als groentekwekerij. Door de veranderde stedenbouwkundige omgeving en verbouwing tot woonhuis is dit aspect niet meer als zodanig afleesbaar.

Amsterdam, 1 november 2021

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e

Cc Monumenten en Archeologie

Bezoekadres
Plein '40 -'45 nr. 1
1064 SW Amsterdam

Postbus 2003
1000 CA Amsterdam
Telefoon 14020
amsterdam.nl

Retouradres Postbus 2003, 1000 CA Amsterdam

Gemeente Amsterdam
Afdeling Erfpacht & Uitgifte
5.1.2,e 5.1.2,e
Weesperplein 8
1018 XA Amsterdam

Datum	23 november 2021
Ons kenmerk	
Behandeld door	5.1.2,e 5.1.2,e 5.1.2,e 5.1.2,e @amsterdam.nl
Onderwerp	besluit niet starten procedure monumentenaanwijzing 5.1.2,e 5.1.2,e 5.1.2,e

Geachte 5.1.2,e

Het dagelijks bestuur van Nieuw-West heeft op 12 mei 2020 de afdeling Monumenten en Archeologie van de gemeente Amsterdam (MenA) verzocht om verkenningen op te stellen voor 40 potentiële gemeentelijke monumenten, waaronder voor de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan de 5.1.2,e

Naar aanleiding van dit verzoek heeft Monumenten en Archeologie (MenA) bijgaande verkenning van dit complex opgesteld. Naar aanleiding ervan concludeert MenA dat dit ensemble architectonische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde bezit (bijlage 1 en 2).

De Subcommissie Aanwijzing Monumenten van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) heeft negatief geadviseerd over de aanwijzing tot gemeentelijk monument aan het dagelijks bestuur vanwege het gebrek aan gaafheid (bijlage 3). Het dagelijks bestuur volgt dit advies. Dit betekent dat de procedure niet zal worden gestart en het complex dus niet zal worden aangewezen als gemeentelijk monument.

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West besluit:

De aanwijzingsprocedure tot gemeentelijk monument van de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan 5.1.2,e 5.1.2,e 5.1.2,e kadastraal bekend als STN02 E 08816 G 0000 en STN02 E 03984 G 0000 en, niet te starten.

Iedere belanghebbende bij dit besluit kan, op grond van artikel 7:1 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het dagelijks bestuur, te richten aan:

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West
Afdeling Juridische Zaken
President 5.1.2.e
5.1.2.e Amsterdam

Een bezwaarschrift schorst niet de werking van het besluit.

Als onverwijlde spoed dat vereist, kan na indiening van een bezwaarschrift bovendien een voorlopige voorziening worden gevraagd aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Amsterdam, Postbus 75850, 1070 AW Amsterdam, onder vermelding van naam, adres, motivering en handtekening.

Ik vertrouw erop u, met toezending van dit besluit en bijbehorende stukken, voldoende geïnformeerd te hebben.

Mocht u vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e @amsterdam.nl

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,
namens hen,
het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West

5.1.2.e

5.1.2.e

mevrouw E.J.M. Plasmeijer,
Stadsdeelsecretaris

de heer E. Ünver,
Voorzitter

Bijlage 1: Verkenning van MenA d.d. 13 september 2021
Bijlage 2 Begeleidende brief van MenA d.d. 15 september 2021
Bijlage 3: Advies CRK d.d. 27 september 2021

Gemeente Amsterdam

Verkenning van 5.1,2,e
Datum beschrijving: 13 september 2021
Auteur: 5.1,2,e
Bezoekdatum: n.v.t.

Architect: L.Th.F. Peters
Ontwerpjaar: 1929
Bouwjaar: 1929-1930
Ordewaardering: orde 1 (nog niet vastgesteld)

Opmerking[en]
Deze quickscan is gemaakt door Monumenten en Archeologie op verzoek van Stadsdeel Nieuw-West (d.d. 26 mei 2020). Dit in het kader van de procedure tot aanwijzing van de panden tot gemeentelijk monument. Als gevolg van de coronamaatregelen van de gemeente konden de panden niet worden bezocht.

Stedenbouwkundige context
Aangelegd op een veendijk die de noordelijk gelegen Sloterpolder scheidt van de zuidelijk gelegen Riekerpolder, is de Sloterweg al eeuwen de verbinding tussen Amsterdam en het dorp Sloten. Lange tijd was deze tevens de belangrijkste uitvalsweg vanuit Amsterdam naar het westen. Als onderdeel van de Heilige Weg naar de Kapel ter Heilige Stede in de Kalverstraat, waar in 1345 het Mirakel van Amsterdam had plaatsgevonden, was de Sloterweg bovendien een belangrijke pelgrimsroute. Al in de zeventiende eeuw was er tussen de Schinkel en het dorp Sloten sprake van een aaneenschakeling van boerderijen langs de Sloterweg, vrijwel uitsluitend aan de noordzijde. Ook waren hier diverse buitenplaatsen, die in de negentiende eeuw zonder uitzondering zijn verdwenen.
In 1815, toen de staat van de weg te wensen overliet, besloot een aantal voor het onderhoud verantwoordelijke lokale landeigenaren het tolrecht aan te vragen om daarmee de kosten te dekken. In 1818 werd de Sloterweg bestraat en in 1847 werden aan beide zijden bomen geplant. De tolheffing bleef bestaan tot de annexatie van de gemeente Sloten door Amsterdam in 1921.
Al voor de Tweede Wereldoorlog verschenen tussen de agrarische bebouwing aan de Sloterweg diverse villa's en woonhuizen. Ook werden in deze periode aan de zuidzijde een volkstuinpark, een bijenpark en een privépark in Engelse landschapsstijl (het huidige Siegerpark) aangelegd. In 1953 ging men over tot de uitvoering van een reeds in het Algemeen Uitbreidingsplan (AUP) van 1934 opgenomen plan om van de weidegronden ten noorden van de Sloterweg een permanent vestigingsgebied te maken voor tuinders. De nieuwe gebruikers waren warmoeziers die van hun land binnen de westelijke Ringspoorweg waren verdreven ten behoeve van de aanleg van de nieuwe tuinsteden. Aan de zuidzijde van de Sloterweg verschenen in deze tijd nog meer volkstuincomplexen en een sportpark. Met de aanleg van de Ring A10 in de jaren zeventig van de twintigste eeuw verdween het oostelijke deel van de Sloterweg, waardoor deze niet langer in verbinding staat met de Sloterkade en de Overtoom. Het resterende deel tussen de Ringvaart en de Johan Huizingalaan wordt tegenwoordig in tweeën gesneden door de Anderlechtlaan. Aan weerszijden daarvan heeft de Sloterweg zijn landelijk karakter enigszins behouden dankzij een aantal negentiende-eeuwse boerderijen. Met de aanleg vanaf eind jaren tachtig van de woonwijk Nieuw Sloten op de plaats van het glastuinbouwgebied ten noorden van de Sloterweg kwam definitief een einde aan de doorkijken naar het open weidelandschap en de tuinderijen die hier lange tijd het decor vormden. In de afgelopen decennia is er steeds meer nieuwbouw aan de Sloterweg bijgekomen, de

laatste jaren vooral in de vorm van sterk verdichte zelfbouwkavels, waardoor de lintbebouwing hier steeds nauwer aaneengesloten is geraakt.
De panden 5.1.2.e staan aan de noordzijde van de Sloterweg in het gedeelte tussen de bebouwde kom van het dorp Sloten en de Anderlechtlaan. Zij bevinden zich aan de oostkant van een intensief bebouwd stuk land dat aan alle zijden is omgeven door sloten. De onderhavige panden liggen enkele tientallen meters terug van de Sloterweg, waarvan zij zijn gescheiden door een voortuin en de wegsloot. De percelen zijn bereikbaar via houten bruggetjes.

Gebouwtype en bouwgeschiedenis in hoofdlijnen
Dubbel woonhuis op onregelmatig grondplan, oorspronkelijk onderdeel van een tuindersbedrijf, opgebouwd uit kelder, verhoogde begane grond, verdieping en zolder onder met pannen gedekt schilddak. Doordat de panden met de voorzijde tegen een talud zijn aangebouwd en het achtererf onder straatniveau ligt, heeft de kelder aan de achterzijde het karakter van een souterrain. De hoofdingang van de linker woning 5.1.2.e bevindt zich in de voorgevel, die van de rechter woning 5.1.2.e in een uitgebouwde portiek aan de rechterzijgevel. Beide entrees zijn te bereiken via een trap van vijf treden vanuit de voortuin. Op het achtererf van nummer 5.1.2.e staat een bakstenen voormalige spoelschuur, oorspronkelijk eveneens onderdeel van het tuindersbedrijf waartoe ook de beide woningen behoorden en gebouwd in dezelfde tijd. Dit bezit een rechthoekig grondplan en bestaat uit een begane grond en zolder onder een met pannen gedekt mansardedak. Gedeeltelijk in gebruik genomen als woning, heeft dit bouwwerk sinds 1987 het adres 5.1.2.e

Het dubbele woonhuis en de voormalige spoelschuur werden in 1929 ontworpen door de architect Lau Peters (1900-1969) en in 1929-1930 gebouwd voor de warmoezier 5.1.2.e die zelf het rechter pand ging bewonen. In 1937 maakte Peters voor dezelfde opdrachtgever een deur in de achtermuur van de portiek van 5.1.2.e en daarachter een betonnen buitentrap naar het achtererf. Hoewel het bouwdossier geen melding maakt van verdere verbouwingen, hebben sindsdien nog wel enkele wijzigingen aan het exterieur plaatsgevonden. Aan de hand van historische (lucht)foto's is globaal na te gaan wanneer deze tot stand zijn gekomen. Zo zijn vrijwel alle ramen en deuren al voor 1979 vervangen door moderne exemplaren, waarbij de oorspronkelijke roedeverdelingen en bovenlichten niet zijn gehandhaafd. De (houten?) trappen met kwart die de loggia's aan de achterzijde verbonden met het laag gelegen achtererf zijn na 1987 verdwenen. Ook de voormalige spoelschuur op het achtererf heeft enkele veranderingen ondergaan. De kleine dakkapel aan de linkerzijde is al voor 1969 toegevoegd. De ramen en deuren hebben hun huidige vormen en afmetingen vermoedelijk rond 1987 gekregen, toen een deel van de schuur als woning in gebruik werd genomen. Niet al te lang geleden heeft de schuur een nieuw pannendak gekregen. In 2016 is aan de achterzijde een houten veranda aangebouwd.

Architectonische verschijningsvorm
Exterieur
Het in rode baksteen opgetrokken dubbele woonhuis in verstrakte Amsterdamse Schoolstijl heeft een gemetseld terras als basis. Boven de in kruisverband gemetselde plint zijn de alle verschillend vormgegeven gevels uitgevoerd in halfsteensverband. Ter hoogte van de verdieping is sober siermetselwerk in de vorm van geprofileerde banden aangebracht.
Het iets naar voren springende linker gedeelte van de *voorgevel* is een symmetrische eenheid, met aan weerszijden van de centraal daarin geplaatste voordeur van 5.1.2.e driezijdige erkers die worden bekroond door terrassen met gemetselde borstweringen. De boogvormige ingang wordt geflankeerd door ladderramen met decoratief glas in lood. Doordat het schilddak hier met de voorgevel mee naar voren springt, wordt de suggestie gewekt van een afzonderlijke kap. Het aanzienlijk smallere, naar achteren gelegen rechterdeel van de voorgevel, met de uitgebouwde portiek van 5.1.2.e heeft een architectonisch ondergeschikte positie. De *linker zijgevel* is blind, afgezien van twee kleine vensters aan de achterzijde. De raampjes in de zijgevel van de portiek, alsmede het middelste raam op de eerste verdieping van de *rechter zijgevel*, waarachter zich respectievelijk de vestibule en het trappenhuis van 5.1.2.e bevinden, zijn in het bezit van ongekleurd glas in lood.
In de *achtergevel* zijn op kelder/souterrainniveau brede, driedelige deuren aangebracht, voor elke woning een. Ter hoogte van de verhoogde begane grond bevinden zich over bijna de gehele breedte loggia's met

gemetselde hoekpijlers en borstweringen. Deze worden bekroond door terrassen met gemetselde borstweringen. Het *schilddak* heeft aan alle zijden overstekken en is gedekt met grijsblauwe holle pannen. Aan de uiteinden van de nok staan gemetselde schoorstenen.
De in grote lijnen vergelijkbare *plattegronden* van de beide woningen laten een tweebeukige opzet zien, waarbij in de linker beuk de hoofdvertrekken zijn ondergebracht en in de rechter verkeersruimten en facilitaire ruimten. De rechter beuk van de rechter woning is breder en iets korter dan die van de linker. Door het verschil in situering van de ingangen wijken op begane grondniveau de locatie en vorm van de entreegebieden en trappenhuizen af en heeft de rechter woning in de rechter beuk een extra (kantoor)ruimte aan de voorzijde. Op de *verdieping* zijn de verschillen in de ruimtelijke indeling grotendeels opgeheven.
De in rode baksteen opgetrokken *spoelschuur* op het achtererf, een functioneel ontwerp zonder onderscheidende stijlkenmerken, is gemetseld in halfsteensverband. Het mansardedak, waarvan de overstekken rusten op klossen, is gedekt met oranjerode pannen.
Het degelijke en praktische ontwerp van 5.1,2,e bood de tuinder gelegenheid om direct vanuit zijn woning de oprit, het achtererf en de tuinderij te bereiken. In het onmiddellijk links van de hoofdingang gesitueerde kantoor kon hij zijn klanten ontvangen. De voor verhuur bestemde linker woning biedt daarentegen een meer representatieve aanblik, waarbij het symmetrisch ontworpen vooruitspringende deel van de voorgevel op inventieve wijze een villa-achtige allure bewerkstelligt.

Interieur
De panden zijn niet bezocht. 5.1,2,e zijn geen interne verbouwingen bekend. Mogelijk zijn hier nog waardevolle interieurelementen uit de bouwtijd aanwezig.

Cultuurhistorische context
Bouwheer en cultuurhistorische achtergrond
5.1,2,e stamde uit een geslacht dat al generaties warmoeziers voortbracht en waarvan de telgen zowel in Nieuwer-Amstel als Sloten gevestigd waren. Zijn vader 5.1,2,e) begon in 1891 een groentekwekerij in het noordelijke deel van de Sloterbinnen- en Middelveldse gecombineerde polders, kortweg de Sloterpolder, in een gebied nabij de buurtschap De Baarsjes dat werd aangeduid als De Slatuintjes. In 1921 nam 5.1,2,e de kwekerij van zijn vader over. Deze omvatte, behalve een woonhuis, onder meer een spoelschuur, loodsen en moestuinen. Al sinds 1917 bezat 5.1,2,e ook eigen warmoezerijen in het Overtoomse Veld. In 1918 was hij medeoprichter van de Coöperatieve Groentenveiling Amsterdam en Omstreken te Sloten, waarvan hij tevens bestuurslid was.
Vanaf 1926 begon de gemeente Amsterdam ten behoeve van stadsuitbreiding in de omgeving van het Slatuinenpad warmoeziers uit te kopen. Ook particuliere bouwondernemingen kochten hier tuindersgrond op. Tegen een achtergrond van dreigende onteigeningen verkocht 5.1,2,e in 1929 zijn bezittingen in De Baarsjes aan de N.V. Noord-Hollandsch Grond en Bouwbedrijf te Amsterdam, waarvan de architect 5.1,2,e 5.1,2,e directeur was. In samenwerking met 5.1,2,e en M. 5.1,2,e bouwde deze hier de in 1932 opgeleverde woningblokken aan de Jan van Galenstraat, Admiralengracht, Joos de Moorstraat en 5.1,2,e 5.1,2,e ' tuinderijen in het Overtoomse Veld werden in 1956 onteigend door de gemeente. Hier werd in 1965 het inmiddels alweer afgebroken Andreasziekenhuis gebouwd.
5.1,2,e verplaatste zijn tuindersbedrijf en domicilie van de De Baarsjes naar de Sloterweg, dichtbij het dorp Sloten. In 1929 kocht hij hier aan de noordzijde van de Sloterweg een langgerekt perceel weideland van de veehouder 5.1,2,e waarop hij in 1930 door de architect Lau Peters het onderhavige dubbele woonhuis met spoelschuur liet bouwen, later uitgebreid met een ketelhuis en kassen. 5.1,2,e was in deze tijd niet de enige die deze stap maakte. Al in 1925 had zijn buurman ter rechterzijde, 5.1,2,e 5.1,2,e zich vanuit de Overtoomse Polder aan de Sloterweg gevestigd en er een woning met schuur laten bouwen. In 1930 werden in opdracht van twee uit de Baarsjes verdreven tuinders, 5.1,2,e en 5.1,2,e de beide buurpanden ter linkerzijde gebouwd, Sloterweg 1130-1132. Ook hiervan was Lau Peters de ontwerper. In hetzelfde jaar bouwde Peters voor 5.1,2,e de vrijstaande villa 5.1,2,e het vierde perceel rechts van 5.1,2,e Met hun verhuizing naar de Sloterweg liepen de vier voorop in een ontwikkeling die vijfentwintig jaar later een

hoge vlucht zou nemen. In 1934 werden in het 'plan in hoofdzaak' van het Algemeen Uitbreidingsplan (AUP) de weilanden ten noorden van de Sloterweg gereserveerd voor de aanleg van een 'tuindersdorp'. In 1953 begon de gemeente de hier vaak al generaties gevestigde veehouders te onteigenen. Vanaf 1956 werd het nieuwe Tuinbouwgebied Sloten systematisch in bezit genomen door van elders verdreven tuinders, voornamelijk afkomstig uit het Overtoomse Veld. Ruim drie decennia was dit kassengebied de groentetuin van Amsterdam, tot hier eind jaren tachtig van de vorige eeuw de woonwijk Nieuw Sloten werd gebouwd.

Bouw-, gebruiks- en bewoningsgeschiedenis

De bouwgeschiedenis van de onderhavige panden begint met de vergunningsaanvraag door 5.1,2,e 5.1,2,e op 19 juni 1929 voor de bouw van, opvallend genoeg, een berging annex spoelhok op een kort daarvoor door hem verworven perceel land aan de Sloterweg. Dit betreft het huidige 5.1,2,e de voormalige spoelschuur op het achtererf van 5.1,2,e die tegenwoordig een gedeeltelijke woonfunctie heeft. Klaarblijkelijk was het van belang dat het bedrijf zo snel mogelijk op de nieuwe locatie van start kon gaan. De bouwtekening van Lau Peters is gedateerd mei 1929 en de vergunning werd verleend op 30 september van dat jaar. Op 21 mei 1930 meldde de betrokken bouwinspecteur de voltooiing.

Een spoelruimte, dikwijls in de vorm van een volledig hiervoor ingerichte spoelschuur (ook wel spoelhuis genaamd), was een vast en onontbeerlijk onderdeel van een warmoezerij. In deze vanwege hun functie steevast aan een sloot gelegen bouwwerken werden de geoogste groenten met slootwater gereinigd van aardkluiten en zand alvorens over het water naar de groentemarkt aan de Marnixstraat te worden vervoerd (vanaf 1934 naar de Centrale Markt aan de Jan van Galenstraat). Vaak was de spoelschuur gecombineerd met een botenhuis. Bij de schuur 5.1,2,e was dit niet het geval: schuiten konden hier aanleggen aan de slootzijde en werden geladen via een deur in de zijgevel. De spoelruimte besloeg de helft van de begane grond van de schuur en was voorzien van een betonnen spoelbak en een gewapend betonnen vloer. De andere helft van de schuur diende als bergruimte en had een vloer van aangestampte aarde. De zolder fungeerde eveneens als bergruimte. Lau Peters bouwde in 1930 ook bij 5.1,2,e een spoelschuur. Dit houten exemplaar, gecombineerd met een botenhuis, stond ver achter het huis op het land en bestaat niet meer. De nog bestaande, al voor 1954 tot woonhuis verbouwde bergschuur achter 5.1,2,e heeft nooit een spoelruimte bezeten. Hetzelfde geldt voor de nog bestaande bergschuur die in 1930 achter 5.1,2,e werd opgericht. Daarmee is de voormalige spoelschuur van 5.1,2,e vermoedelijk het laatste bouwwerk in zijn soort dat nog aan de Sloterweg te vinden is.

De beide woonhuizen 5.1,2,e zijn kort na de spoelschuur ontworpen en gelijktijdig gebouwd. De bouwtekeningen dateren uit juni 1929, de eerste proefpaal werd geslagen op 21 augustus van dat jaar en in mei 1930 was de bouw voltooid. In november 1929 ontwierp Lau Peters in opdracht van 5.1,2,e ook nog een houten schuur die in de loop van 1930 ongeveer halverwege de strook tuinbouwland achter 5.1,2,e werd gebouwd.

5.1,2,e ging in 1930 zelf het rechter woonhuis bewonen. Het linker was bestemd voor verhuur. Tot de huurders behoorden, vanaf 1940, onder anderen H.J. Schuss, het hoofd van de rooms-katholieke St. Jozefschool in Sloten, en in later jaren P.J.M.Th. Trautwein, onderwijzeres aan deze instelling. Na de Tweede Wereldoorlog volgden stapsgewijs nog enkele uitbreidingen van de kwekerij. In 1959 liet 5.1,2,e' zoon en opvolger 5.1,2,e (5.1,2,e achter de woonhuizen aan de Sloterweg een serie broeikassen optrekken, waarvan het areaal in 1961 en 1966 nog eens aanzienlijk werd vergroot. In 1964 verscheen op het achtererf van 5.1,2,e een bakstenen ketelhuis ten behoeve van de verwarmingsinstallatie van de kassen.

Door de aanleg van de woonwijk Nieuw Sloten eind jaren tachtig van de vorige eeuw moest het tuinbouwbedrijf van de familie 5.1,2,e andermaal wijken voor een stadsuitbreiding van Amsterdam. De langgerekte strook tuinbouwgrond achter 5.1,2,e kwam voor het grootste deel in handen van de gemeente. Kassen, ketelhuis en schuurtjes werden gesloopt en pal achter de voormalige spoelschuur werd de ringwetering van Nieuw Sloten gegraven, waarna op het land achter de nieuw aangelegde Peilscheidingskade huizen verschenen.

Lau Peters
Naar de architect Lau Peters is nog nauwelijks onderzoek gedaan en over zijn opleiding, omvangrijke oeuvre en opdrachtgevers is weinig bekend. Hij werd op 17 februari 1900 in Amsterdam geboren als Laurentius Theodorus Franciscus Peters, zoon van een rooms-katholieke metselaar, aannemer en zelfbouwer. Na de H.B.S. genoot Lau Peters zijn eerste bouwkundige onderricht aan de M.T.S. in Utrecht, waarna hij zich verder praktisch bekwaamde als tekenaar-opzichter bij de Amsterdamse architect 5.1.2.e 5.1.2.e), de architect van de rooms-katholieke Woning-Vereeniging 5.1.2.e die begin jaren twintig van de twintigste eeuw diverse sociale woningbouwprojecten in Amsterdam-Noord en Amsterdam-Zuid voor deze werkgever realiseerde. Na enkele jaren bij het architectenbureau van de rooms-katholieke kerkenbouwer 5.1.2.e (5.1.2.e), deels als mede-ontwerper, vestigde hij zich in 1926 als zelfstandig architect in Amsterdam.
Voor de Tweede Wereldoorlog bewoog Peters zich vrijwel uitsluitend op het gebied van de volkshuisvesting, waarbij hij zich bediende van de destijds dominante stijl van de verstrakte Amsterdamse School. Gedurende de Jaren 1926-1940 bouwde hij voor particuliere opdrachtgevers, vermoedelijk meestal van rooms-katholieke signatuur, in heel Amsterdam op grote schaal woningen, van de Transvaalbuurt tot de Mercatorbuurt en van de Rivierenbuurt tot de Watergraafsmeer. De serie vrijstaande (dubbele) woonhuizen aan de Sloterweg uit 1929-1930 is in deze periode uitzonderlijk in Peters' oeuvre. Het enige andere van hem bekende voorbeeld in dit genre is de dubbele villa Apollolaan 7-9 uit 1928, architectonisch sterk verwant aan 5.1.2.e Na de Tweede Wereldoorlog zou Peters enkele vrijstaande villa's in modernistische stijl bouwen in de AUP-gebieden, waaronder zijn eigen woonhuis 5.1.2.e in Osdorp uit 1966. Zijn bekendste naoorlogse ontwerp is het modernistische Sint Nicolaascomplex aan de rand van het Beatrixpark, een kloostergebouw met een kapel en twee schoolgebouwen uit de jaren 1955-1961. Lau Peters overleed in 1969.

Conclusie/concept registeromschrijving
5.1.2.e is een dubbel woonhuis, oorspronkelijk onderdeel van een tuindersbedrijf, op onregelmatig grondplan, opgebouwd uit kelder, verhoogde begane grond, verdieping en zolder onder met pannen gedekt schilddak. Op het achtererf van nummer 5.1.2.e staat 5.1.2.e een gelijktijdig ontworpen bakstenen voormalige spoelschuur op rechthoekig grondplan, bestaande uit een begane grond en zolder onder met pannen gedekt mansardedak. De panden zijn in 1929 ontworpen door de architect Lau Peters en in 1929-1930 gebouwd voor de warmoezier 5.1.2.e

De voornaamste *waarden* van 5.1.2.e zijn gelegen in de *cultuurhistorische* betekenis van de panden als relicten van een karakteristieke groentekwekerij, in de omgeving van de Sloterweg ooit een veelvuldig voorkomend verschijnsel. In de relatie tussen het rechter woonhuis en de gelijktijdig ontworpen, voormalige spoelschuur ligt ook *ensemblewaarde* besloten. In het geval van de voormalige spoelschuur is er daarbij tevens sprake van een zekere *zeldzaamheidswaarde*, aangezien - voor zover bekend - in Sloten geen andere voorbeelden meer zijn aan te wijzen van bouwwerken met een dergelijke oorspronkelijke functie. De panden bezitten daarnaast *stedenbouwkundige waarde* als markante onderdelen van de nog gedeeltelijk landelijke lintbebouwing van de Sloterweg, een historisch gegroeid agrarisch cultuurlandschap dat gekenmerkt wordt door percelen die via bruggetjes zijn te bereiken vanaf de weg. Tot slot zijn 5.1.2.e en 5.1.2.e van *architectonische waarde* als degelijk en praktisch ontworpen, uitwendig redelijk gaaf bewaarde voorbeelden van een dubbel woonhuis in verstrakte Amsterdamse Schoolstijl met bijbehorende spoelschuur uit 1930 van de bekende Amsterdamse architect Lau Peters.

Bronnen en literatuur
Kadaster archiefviewer
Koninklijke Bibliotheek, Delpher online kranten- en tijdschriftenbank
Monumenten en Archeologie, archief
Stadsarchief Amsterdam, beeldbank
Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht

'Architect Lau Peters', in: *Bouwbedrijf* 8 (1931) 7, 118-119

M. Blauw, *De stad is nooit af. Ontstaan en ontwikkeling van het stadsdeel Slotervaart, van Algemeen Uitbreidingsplan tot stedelijke vernieuwing*, Hilversum 2005
Cultuurhistorische kwaliteiten oostelijk deel Sloterweg Amsterdam, Weesp 2020 (Cultuurhistorische Projecten)
Cultuurhistorische Verkenning dorpskern Sloten en omgeving Osdorperweg, Amsterdam 2007 (Bureau Monumenten & Archeologie)
T. Heijdra, *Amsterdam Nieuw-West. De geschiedenis van de Westelijke Tuinsteden*, Alkmaar/Amsterdam 2010
Sloterpolder in tekst en beeld. De groentetuin van Amsterdam, periode 1920-1960, Amsterdam 2004 (Werkgroep Sloterpolder)
M. Tse, 'Lau Peters', in *Local Heroes (*online magazine), *# 18*, geraadpleegd op 25 juni 2020: https://www.winhov.nl/site/assets/files/2501/200701_local_heroes_lau_peters_menora_tse.pdf

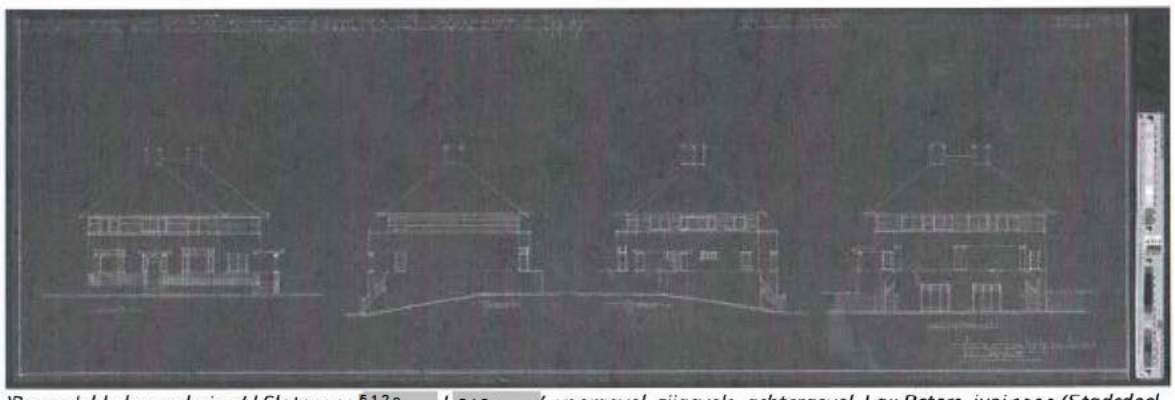
Beeldmateriaal

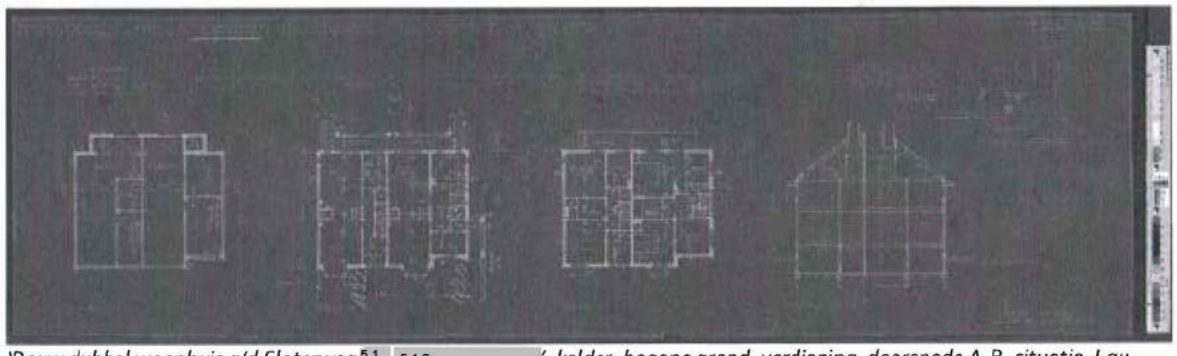
5.1,2,e *kaart, 2021 (Atlas Amsterdam)*

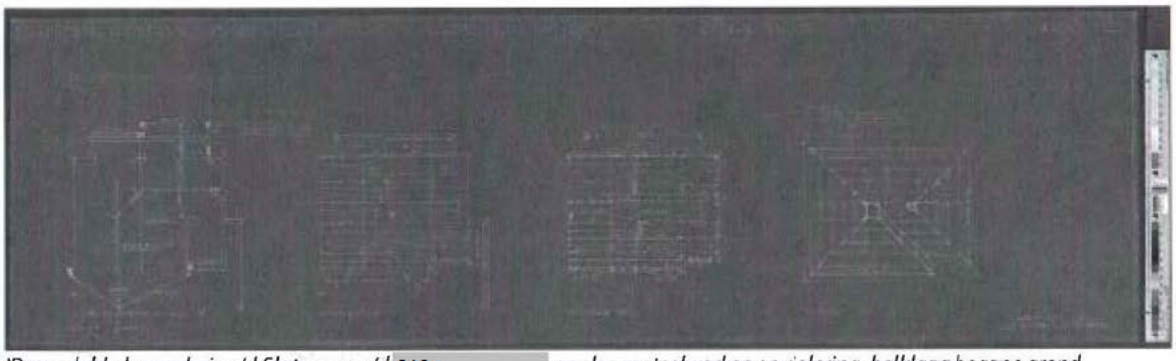
5.1,2,e *luchtfoto, 2021 (Atlas Amsterdam)*

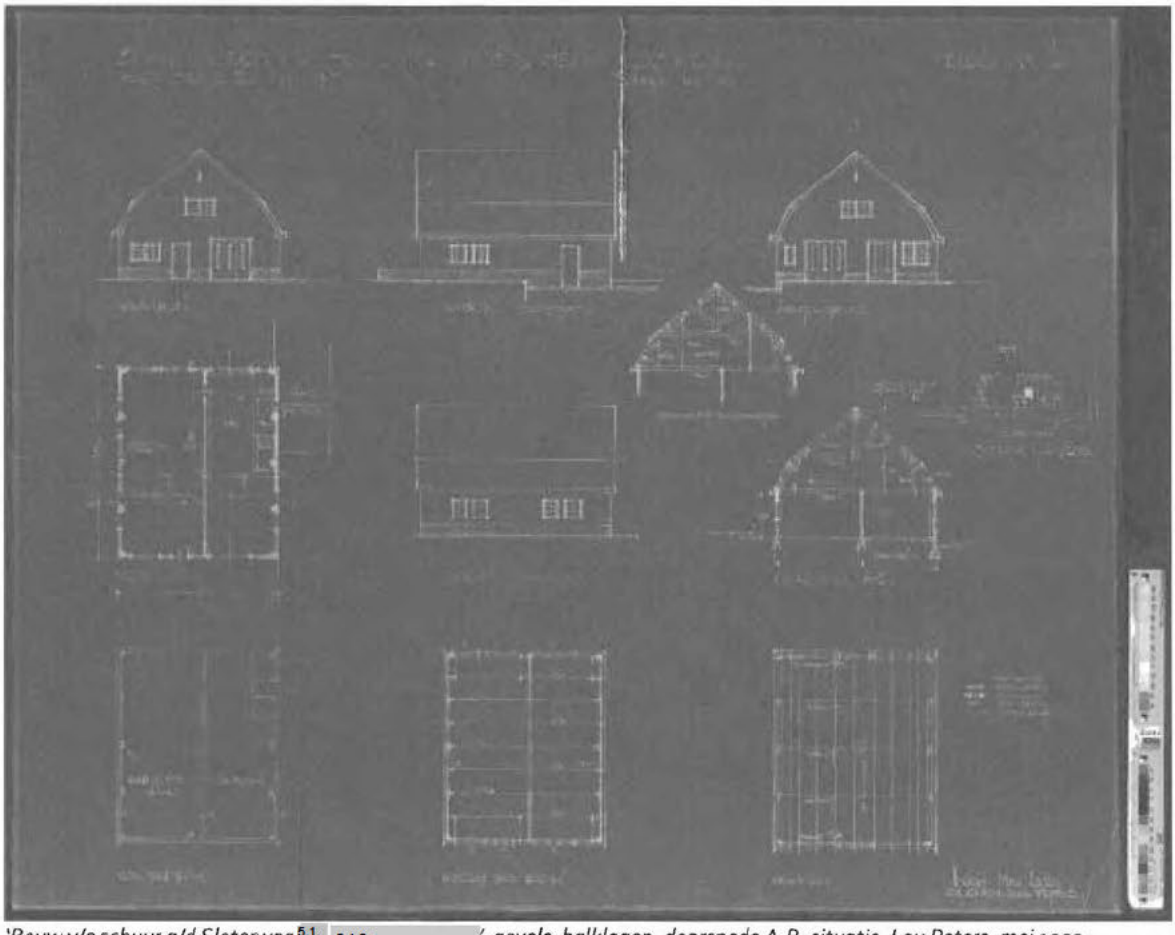
'Bouw dubbel woonhuis a/d Sloterweg 5.1.2.e J. 5.1.2.e', voorgevel, zijgevels, achtergevel, Lau Peters, juni 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

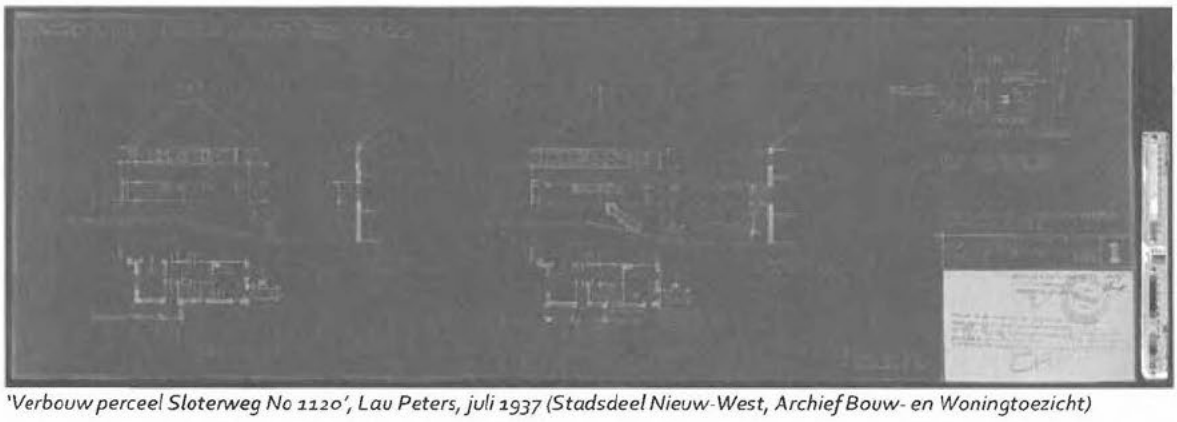
'Bouw dubbel woonhuis a/d Sloterweg 5.1.2.e 5.1.2.e', kelder, begane grond, verdieping, doorsnede A-B, situatie, Lau Peters, juni 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

'Bouw dubbel woonhuis a/d Sloterweg v/d 5.1.2.e aanleg metselwerken en riolering, balklaag begane grond, balklaag verdieping, kapplan, Lau Peters, juni 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

'Bouw v/e schuur a/d Sloterweg 5.1.2.e 5.1.2.e', gevels, balklagen, doorsnede A-B, situatie, Lau Peters, mei 1929 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

'Verbouw perceel Sloterweg No 1120', Lau Peters, juli 1937 (Stadsdeel Nieuw-West, Archief Bouw- en Woningtoezicht)

5.1,2,e *(midden), voor- en linker zijgevel, 12 februari 1934, oudste bekende foto.* 5.1,2,e *eveneens ontworpen door Lau Peters in 1930 (Stadsarchief Amsterdam, Beeldbank, afbeeldingsbestand* 5.1,2,e *)*

5.1,2,e *(geheel links), voorgevel, mei 1954, oudste bekende foto.* 5.1,2,e 5.1,2,e *woonhuis en (tot woonhuis verbouwde) schuur van de voormalige warmoezerij van* 5.1,2,e *uit 1925-1926 (Stadsarchief Amsterdam, Beeldbank, afbeeldingsbestand* 5.1,2,e *)*

5.1,2,e *en 1118 (voorgrond midden) met bijbehorende tuinderij, april 1973 (Stadsarchief Amsterdam, Beeldbank, afbeeldingsbestand* 5.1,2,e *)*

5.1,2,e *(voorgrond) en 1118 (achtergrond), voorgevels, 22 februari 2021 (Monumenten en* 5.1,2,e 5.1,2,e *)*

5.1,2,e *(voorgrond) en 1120-1122 (achtergrond), achtergevels, 22 februari 2021 (Monumenten en* 5.1,2,e 5.1,2,e *)*

Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Herengracht 482
1017 CB Amsterdam

Postbus 10718
1001 ES Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl/erfgoed

Retouradres: Postbus 10718, 1001 ES Amsterdam

Dagelijks Bestuur stadsdeel Nieuw-West
t.a.v. 5.1.2.e
Per mail: 5.1.2.e @amsterdam.nl

Datum 15-09-2021
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Behandeld door 5.1.2.e en Archeologie, 5.1.2.e
5.1.2.e @amsterdam.nl
Kopie aan
Bijlage 1
Onderwerp Verkenning dubbel woonhuis aan de 5.1.2.e en bijbehorende schuur aan de 5.1.2.e

Geachte 5.1.2.e

Het dagelijks bestuur van Nieuw-West heeft op 26 mei 2020 verzocht om verkenningen op te stellen voor 40 potentiële monumenten, waaronder een dubbel woonhuis gelegen aan de 5.1.2.e 5.1.2.e De verkenning inclusief foto's treft u bijgaand aan (bijlage 1).

MenA geeft in deze verkenning aan dat er sprake is van architectonische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarden; daarnaast is intussen sprake van enige zeldzaamheidswaarde. Verder is er sprake van ensemblewaarde in de relatie tussen het rechter woonhuis en de schuur als gelijktijdig ontworpen, vaste onderdelen van een traditionele groentekwekerij.

MenA stelt het dagelijks bestuur van Nieuw-West voor om advies te vragen aan de subcommissie Aanwijzing Monumenten van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
5.1.2.e

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

Bezoekadres
Weesperplein 8
Amsterdam

Postbus 1409
1000 BK Amsterdam
5.1.2.e@amsterdam.nl
www.crk.amsterdam.nl

Commisse Aanwijzing Monumenten

Onderwerp	Adviesaanvraag aanwijzing 5.1,2,e
Vergaderdatum	27 september 2021
Commissie	5.1,2,e), 5.1,2,e (architectuurhistoricus), 5.1,2,e (architectuur- en bouwhistoricus), 5.1,2,e (bouwhistoricus)
Secretarissen	5.1,2,e
Adviseur(s)	5.1,2,e (Monumenten en Archeologie)

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur van Stadsdeel Nieuw West,

U heeft de subcommissie Aanwijzing Monumenten van de CRK gevraagd advies uit te brengen over de aanwijzing van de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan 5.1,2,e als gemeentelijk monument. De commissie hanteert bij de advisering de selectiecriteria voor monumenten en beschermde stads- en dorpsgezichten, zoals vastgesteld in de Erfgoedverordening. Zij beoordeelt of dit ensemble voor Amsterdam van belang is vanwege de stedenbouwkundige, architectonische en/of cultuurhistorische waarde. Daarnaast wordt beoordeeld in hoeverre het een gaaf en/of zeldzaam voorbeeld is voor een bepaalde periode of van een bepaald (gebouw)type.

De commissie adviseert u 5.1,2,e gebouwd in 1930 naar ontwerp architect L.Th.F Peters, niet aan te wijzen als gemeentelijk monument. Cultuurhistorisch is de combinatie van woning met spoelschuur voor de geschiedenis van het gebruik van dit gebied van waarde, maar door de verbouwing van de spoelschuur tot woonhuis en de gewijzigde stedenbouwkundige context is dit niet meer als zodanig afleesbaar. Hoewel het ontwerp architectonisch verzorgd is, heeft het dubbele woonhuis met spoelschuur geen bijzondere architectonische meerwaarde.

Stedenbouwkundige waarde
De villa is onderdeel van de lintbebouwing aan de Sloterweg, al eeuwen een belangrijke uitvalsweg en verbinding tussen Amsterdam en Sloten. Hoewel de bebouwing langs het lint oorspronkelijk voornamelijk een agrarische functie had, werden er vanaf het begin van de 20ste eeuw steeds meer

vrijstaande woonhuizen en villa's aan gebouwd. In de jaren '50 werd het gebied ten noorden van de Sloterweg ingericht voor tuinbouw. De oorspronkelijke langgerekte slotenverkaveling is inmiddels door de in de jaren '80 aangelegde woonwijk Nieuw Sloten verdwenen. De panden hebben enige stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de oorspronkelijke lintbebouwing.

Architectonische en cultuurhistorische waarde
Het dubbele woonhuis werd in 1929-1930 gebouwd naar ontwerp van architect Lau Peters voor de groentehandelaar 5.1.2.e Deze telg uit een familie van groentekwekers had oorspronkelijk een onderneming aan de Slatuinenweg in de Baarsjes. Dreigende onteigening in verband met de stadsuitbreiding, zorgde ervoor dat hij zijn woning en onderneming voortzette op een langgerekt door sloten omringd kavel aan de noordzijde van de Sloterweg.
Achter het woonhuis, direct aan de sloot staat nog de gelijktijdig ontworpen spoelschuur, waar groente met slootwater werd schoongespoeld voordat het door middel van een tuindersvlet naar de markt bij de Marnixstraat werd vervoerd.
Het dubbele woonhuis met kelder, verhoogde begane grond, verdieping en zolder onder een schilddak is gebouwd in verstrakte Amsterdamse Schoolstijl. Voor de gemetselde spoelschuur van een verdieping en zolder onder een mansardekap is duidelijk gekozen voor een functionele vormgeving.
Zowel het ontwerp van het dubbele woonhuis als de spoelschuur zijn architectonisch sober, maar verzorgd. Architectonisch heeft het geheel geen bijzondere meerwaarde, die een bescherming als gemeentelijk monument zou rechtvaardigen. De aanwezigheid van de spoelschuur heeft cultuurhistorisch waarde voor dit gebied , als herinnering aan het gebruik als groentekwekerij. Door de veranderde stedenbouwkundige omgeving en verbouwing tot woonhuis is dit aspect niet meer als zodanig afleesbaar.

Amsterdam, 1 november 2021

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e

Cc Monumenten en Archeologie

Nummer VN2021-031596
Directie Stadsdeel Nieuw-West

Gemeente Amsterdam

Stadsdeel Nieuw-West **DB**

Voordracht voor het DB Nieuw-West van 23 november 2021

Portefeuille: Kunst en Cultuur, Monumenten en Erfgoed (41)

Agendapunt: B7

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Niet starten monumentenaanwijzingsprocedure 5.1.2,e

Het dagelijks bestuur Nieuw-West besluit

De aanwijzingsprocedure tot gemeentelijk monument van de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan 5.1.2,e 5.1.2,e 5.1.2,e kadastraal bekend als STN02 E 08816 G 0000 en STN02 E 03984 G 0000 en, niet te starten.

Kernboodschap

Het dagelijks bestuur van Nieuw-West heeft besloten om de procedure tot het aanwijzen als gemeentelijk monument van de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan 5.1.2,e niet te starten.

Bestuurlijke achtergrond

Aanleiding voor het starten van de monumentenaanwijzingsprocedure is de vastgestelde lijst van potentiële monumenten van stadsdeel Nieuw-West d.d. 12 mei 2020, zie de toelichting bij de onderbouwing.

Bestuurlijke prioriteit

N.v.t.

Wettelijke grondslag

Erfgoedverordening Amsterdam 2015, artikelen 3, lid 1.

Het al dan niet aanwijzen van een gemeentelijk monument is een bevoegdheid van het College van B&W. Deze bevoegdheid is gemandateerd aan het dagelijks bestuur (verordening op het lokaal bestuur, bevoegdhedenregister 4, E5 en E6):

het dagelijks bestuur is bevoegd tot het aanwijzen, intrekken en wijzigen van een aanwijzing van een gemeentelijk monument (mandaat van het college aan het DB).

Onderbouwing besluit

Lijst met potentiële monumenten

Op 12 mei 2020 heeft het dagelijks bestuur van Nieuw-West besloten om de lijst met potentiële monumenten vast te stellen, waaronder dit complex.

Verkenning Monumenten en Archeologie (MenA) en advies Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK)

Op verzoek van stadsdeel Nieuw-West heeft MenA een verkenning opgesteld van de dubbele woning en voormalige spoelschuur aan 5.1.2,e Verder is er advies gevraagd aan de CRK over de monumentenwaardigheid ervan.

MenA concludeert in deze verkenning dat er sprake is van architectonische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde (bijlage 1) en adviseert in de begeleidende brief om advies te vragen aan de CRK (bijlage 2).

De CRK geeft aan dat het complex niet voldoet aan de selectiecriteria om aan te wijzen als gemeentelijk monument (bijlage 3).

De CRK adviseert om het ensemble aan de 5.1.2.e gebouwd in 1930 naar ontwerp architect L.Th.F Peters, niet aan te wijzen als gemeentelijk monument. Cultuurhistorisch is de combinatie van woning met spoelschuur voor de geschiedenis van het gebruik van dit gebied van waarde, maar door de verbouwing van de spoelschuur tot woonhuis en de gewijzigde stedenbouwkundige context is dit niet meer als zodanig afleesbaar. Hoewel het ontwerp architectonisch verzorgd is, heeft het dubbele woonhuis met spoelschuur geen bijzondere architectonische meerwaarde.

De CRK heeft geadviseerd om het ensemble niet aan te wijzen vanwege het gebrek aan gaafheid.

Op grond van bovenstaande verkenning en op grond van het negatieve advies van de CRK wordt het dagelijks bestuur in deze voordracht voorgesteld om de aanwijzingsprocedure tot gemeentelijk monument niet te starten. Belanghebbenden krijgen dit besluit toegestuurd evenals de beschrijving met begeleidende brief van MenA en het advies van de CRK en kunnen bezwaar maken tegen het besluit.

Advies / afstemming

Monumenten en Archeologie

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst Afstemmen met communicatieadviseur Nieuw-West

Buiten de gemeente

Afstemmen met communicatieadviseur Monumenten en Archeologie Direct belanghebbenden (eigenaar enz.) kunnen, conform de Algemene wet bestuursrecht, gedurende 6 weken bezwaar indienen tegen het besluit om de procedure tot aanwijzing als gemeentelijk monument voor de 5.1.2.e niet te starten (brieven 1, 2, 3 en 4).

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2021-120838	Brief 1_besluit niet starten Aardenburg.docx (msw12)
AD2021-120839	Brief 2_besluit niet starten Nieto Moscoso - kopie.docx (msw12)
AD2021-120840	Brief 3_besluit niet starten Vastgoed GA.docx (msw12)
AD2021-120841	Brief 4_besluit niet starten Erfpacht GA.docx (msw12)
AD2021-120834	Stadsdeel Nieuw-West Voordracht (pdf)
AD2021-120835	bijlage 1_ ME_ 5.1.2.e _DEF.pdf (pdf)
AD2021-120836	bijlage 2_2021-09-13 BR bij verkenning_Sloterweg 5.1.2.e (002).pdf (pdf)
AD2021-120837	bijlage 3_CRK_ 5.1.2.e 5.1.2.e .pdf (pdf)

Behandelend ambtenaar of indienend raadslid (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

5.1.2.e 5.1.2.e 06 5.1.2.e @amsterdam.nl

Uitslag

A Akkoord